

T:2012 Teostory

TEOSTON ASIAKASLEHTI

14

Raija Vahasalo:
Selkeät säännöt netti-
maailmaan

10

Teoston tutkimuk-
set hyödyttävät koko
musiikkialaa

18

Mikä on
suomalaista
musiikkia?

Tuhansien
tarinoiden
mies täytti
70 vuotta.

Sanat:
Vexi Salmi

Yhteistyöllä eteenpäin



Tomi Korhonen

TEEMU BRUNILA on yksi tämän hetken menestyneimmistä suomalaisista musiikintekijöistä ja elokuun lopulla hän saavutti yhden virstanpylvään nousemalla Yhdysvaltain albumilistan ykköseksi. Teemu oli mukana sanoittamassa ja säveltämässä R&B-artisti **Trey Songzin** uudelta levyltä löytyvää *Never Again* -kappaletta.

BRUNILA ON RAKENTANUT uraansa määrätietoisesti ja luonut kansainvälistä verkostoaan muun muassa Music Finlandin järjestämissä Biisilinja-workshopeissa. Yhdysvaltain ja Brittien albumilistat on jo saavutettu ja varmaa on, että hittejä kuullaan Teemulta jatkossakin. Toiveissa toki on, että hän saisi seurata mahdollisimman pian myös muista suomalaistekijöistä. Tämän eteen tehdään vahvasti töitä niin Music Finlandissa kuin Teostossakin.

TEOSTO ON MUUN MUASSA käynnistänyt Pumppu-hankkeen, jonka myötä menestyvien suomalaisten musiikin tekijöiden määrä halutaan saada kasvuun, halutaan helpottaa reittiä kansainvälisille markkinoille sekä edesauttaa tekijöiden verkostoitumista.

Tavoitteena on, että Brunilan kaltaiset tarinat eivät jää yksittäisiksi pilkahduksiksi, vaan tulevaisuuden tekijöiden polkua kohti ammattilaisuutta ja kansainvälistä menestystä voidaan järjestelmällisellä työllä ja yhdessä tekemisellä auttaa. Tässä työssä kukaan ei tosin voi onnistua yksin. Yhteistyötä tarvitsee niin tekijä kuin koko alakin.

YKSI ASIA, JOKA TOIMII – ei vain kannustimena, vaan elinehtona musiikintekijöille – on tekijänoikeus. EU-komissio teki heinäkuussa ehdotuksen kollektiivihallintoa koskeväksi direktiiviksi. Komission tavoitteena on kannustaa tekijänoikeusjärjestöjä lisäämään läpinäkyvyyttä ja tehostamaan toimintaansa. Tiedon avoimuus ja aktiivinen viestintä on musiikkialalla keskeinen osa suomalaista – ja laajemmin myös pohjoismaista tekijänoikeuskulttuuria – ja onkin

hienoa huomata, että myös komissio nostaa nämä asiat agendalleen. Mikäli Euroopan tasolla järjestöjen toimintavoimissa on markkinoiden kehitystä haaittavia eroavaisuuksia tai puutteita, niihin on syytä puuttua.

KOMISSIO JÄTTÄÄ sen sijaan ehdotuksessaan valitettavan vähälle huomiolle järjestöjen merkityksen paikallisen kulttuurin moninaisuuden ja elinvoimaisuuden edistäjinä. Yhtenä EU:n tavoitteenahan on kulttuurisen monimuotoisuuden vaaliminen, ja tämän soisi näkyvän paremmin myös sen itsensä tekemisissä ehdotuksissa.

Kaiken kaikkiaan Suomessa ja muissa Pohjoismaissa on luotu tehokas, avoin ja läpinäkyvä tekijänoikeushallinnon toimintakulttuuri ja toivoa sopii, että ylisääntelyllä ei tukahduteta toimivia markkinoita ja käytäntöjä.



TEKIJÄNOIKEUTEEN LIITTYVIEN EU-direktiivien lausunnot kulkevat sivistysvaliokunnan kautta. Sivistysvaliokunnan puheenjohtaja **Raija Vahasalo** nostaa tämän lehden haastattelussa esiin kaksi asiaa, jotka noussevat syksyn aikana esiin myös komission direktiiviehdotuksesta käytävässä keskustelussa: suomalaisen sopimusjärjestelmän toimivuuden ja vahvan tekijänoikeuden merkityksen.

Vahasalon mielestä tekijänoikeuden merkitys on suuri ja sen painoarvo kasvaa koko ajan. Tästä syystä hän esittää, että koulujen opetussuunnitelmiin olisi sisällytettävä tekijänoikeusasiasiaa.

"Tekijänoikeus on välttämätön edellytys sille, että on sisältöä – ilman tekijöitä ei ole kotimaista sisältöäkään. Se on yksi yhteen. Miksikäähän se on niin vaikea ymmärtää?" Tähän Vahasalon toteamukseen on helppo yhtyä.



Teostory on Teoston tiedotus- ja asiakaslehti sekä tekijänoikeusalan yleinen keskusteluforummi. Kirjoitukset eivät välttämättä edusta Teoston kantaa.
JULKAISIJA Säveltäjien Tekijänoikeustoimisto Teosto ry., Lauttasaarentie 1, 00200 Helsinki, puh. (09) 681 011, faksi (09) 677 134, sähköposti: teostory@teosto.fi
TOIMITUS Tomi Korhonen (päätoimittaja), Marja-Leena Karjula (toimitussihteeri) **ULKOASU** Topi Saari/Neutron Design **KANNEN KUVA** Maarit Kytöharju
PAINO Forssa Print **ISSN** 1236-6757 | 37. vuosikerta. | Teosto on kansainvälisen tekijänoikeusjärjestöjen yhteistyöelimen Cisacin jäsen.



●● Sivistysvaliokunnan rooli on olla tekijän puolella. ●● s.14



SUVI TUULI KANKANPÄÄ

●● Uuden musiikin kilpailu tähtää kaikenlaisen musiikin temmellyskentäksi. ●● s.24



JUSSI NAHURI



MILLE JUURIKAM

Zen Café huilaa, mutta Samuli Putro on tehnyt soololevyjä. s. 29

●● Kesäkuussa Teostosta sai tilityksiä 12 476 musiikintekijää ja -kustantajaa. ●●

s. 13

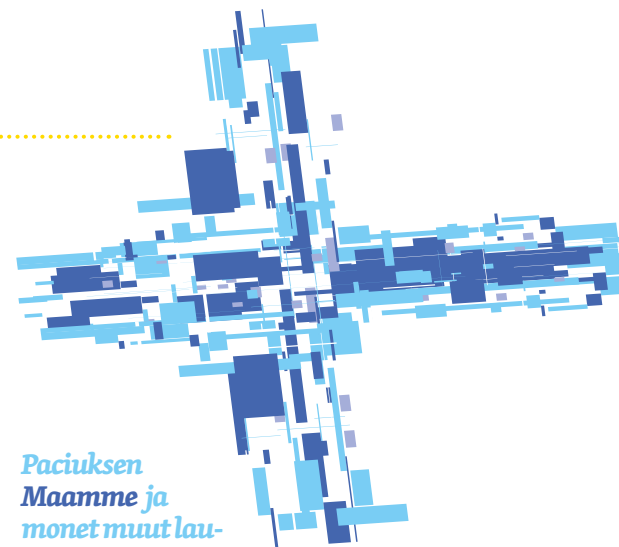
3:2012

- 4** Viidentuhannen sanoituksen mies Vexi Salmi kirjoittaa edelleenkin joka päivä.
- 10** Teoston tutkimustoiminta hyödyttää musiikintekijöitä ja -käyttäjiä.
- 14** "Tarvitsemme vahvan tekijänoikeuden", sanoo sivistysvaliokunnan puheenjohtaja Raija Vahasalo.
- 17** EU-komissio julkaisi esityksen tekijänoikeusdirektiiviksi.

18 Suomalaisen taidemusiikin kansallisuus perustuu sattumanvaraisiin uskomuksiin.

24 Toista kertaa käynnistynyt Uuden musiikin kilpailu etsii parasta uutta suomalaista kappaletta.

34 Missä muruseni on soi eniten vuonna 2011.



Paciuksen Maamme ja monet muut laulut on mielletty suomalaisiksi niiden otsikoiden ja sanojen sisälön vuoksi. s. 18



Sanat

ovat Vexin elämän tarkoitus

”Sanat: Vexi Salmi” on tavaramerkki, jonka sukupolvi toisensa jälkeen on oppinut tuntemaan. Tuhansien laulutekstien ja tarinoiden mies täytti 70 vuotta, mutta sanoituksia syntyy yhä parisataa vuodessa eikä loppua näy. Vexi Salmen ura yhdistää sukupolvia paitsi kuulijoiden myös tekijöiden puolella. Entinen Toivo Kärjen kisälli jakaa nyt oppejaan Negativen Jonne Aaronille.

TEKSTI: JANNE FLINKILÄ
KUVAT: MAARIT KYTÖHARJU



”En ole keksinyt elämälle mitään muuta tarkoitusta kuin työnteon”, Vexi Salmi sanoo kantakahvilansa pöydässä. Hän täytti syyskuun 21. päivänä 70 vuotta, mutta aikoo jatkaa kirjoittamista ”niin kauan kuin suuremmat voimat sallivat”.

Salmen sanoituksia on kirjattu Teoston katalogiin yli viisituhatta. Levytettyjä niistä on hänen arvionsa mukaan vähän alle puolet.

Elämänsä aikana Salmi on ehtinyt opiskella somistajaksi, pitää musiikkikauppaa, tehdä radio- ja tv-ohjelmia, työskennellä levytuottajana sekä pyörittää ohjelmatoimistoa ja levy-yhtiötä. Iskelmäsanotusten lisäksi hän on kirjoittanut kolumneja, satukirjoja, romaaneja ja näytelmiä.

Henkensä pitimiksi Salmen ei enää tarvitsisi iskelmätekstejä rustata. Silti niitä syntyy yhä parisensataa vuodessa.

”Pyrin joka päivä kirjoittamaan yhden laulun tai jonkin lehtitekstin. Muuten kävisi niin, että linnoitautuu lähimmän krouvin nurkkaan, missä vähitellen ystäväpiiri pienenee ja juttujen aihepiiri supistuu, kunnes päättyy siihen lopulliseen pisteeseen: poistuu elämästä.”

ISKELMÄTEKSTI TUNNISSA

Liki viisikymmenvuotisen sanoittajanuran varrella Salmelle on kehittynyt niin vankka rutiini, että iskelmäteksti syntyy yleensä noin tunnissa. *Rentun ruusun* hän sanoitti **Kassu Halosen** valmiiseen melodiaan parissakymmenessä minuutissa. Rutiinista huolimatta tekstin tekeminen vaatii yhä heittäytymistä.

”Kun innostun, jalka alkaa naputtaa ihan huomaimatta. Olen usein sanonut, etten kirjoita vaan maalaan. Teen sen itsesuggestion kautta. Loihdin kuvan silmieneron ja kuvaan, mitä näen. Usein ne ovat lapsuusmuistoja. Jos miljöönä on metsä, näen millainen se metsä on.”

Nopea työtahti johtuu siitäkin, että Salmen mielestä luontaisen sanoituksen tulee syntyä ”lähes itsestään”.

”Jos joutuu vääntämään väkisin, se näkyy kyllä

lopputuloksessakin. Tekstin pitää tulla sillä tavalla, ettei oikein tajuakaan, mistä se pulppuaa.”

Toisaalta Salmi on päätenyt saman totuuden äärelle kuin moni luovan työn tekijä: usein pakko on paras muusa. Parhaita esimerkkejä on hänen **Pepe Willbergille** vuonna 1973 sanoittamansa *Aamu*-kappale.

Salmi oli lykännyt tekstin kirjoittamista viimeiseen asti ja raahautui kukonlaulun aikaan kirjoituskoneensa ääreen ennen kuin muusikot tulisivat studiolle. Hän tuijotti tyhjää paperia ilman ainuttakaan ideaa ja manasi, miksei hommaa voinut hoitaa aikaisemmin kuin viimeisenä aamuna. Yhtäkkiä hän äkkäsi, että siinähan se aihe tuli: aamu. Tekstiä alkoi syntyä: ”Kun silmäni mä auki saan” ja niin edelleen. Tuloksena oli jälleen yksi klassikko.

”Ei ole yksinkertaisempaa ideaa kuin aamu aamulla”, Salmi naurahtaa. ”Vastaavia esimerkkejä on useita. Itsestään saa irti enemmän, kun ei vain voi jättää jotain tekemättä.”

KOKONAISUUDEN HAHMOTTAMISTA

Varhaisessa vaiheessa Salmi tajusi myös, ettei rimaa kannata nostaa liian korkealle.

EN OLE KEKSINNYT ELÄMÄLLE MITÄÄN MUUTA TARKOITUSTA KUIN TYÖNTEON.

”Täytyy tyytyä siihen, että olen mikä olen ja teen sellaisia tekstejä kuin teen. Nuorena suurin virhe on, että kun alkaa oppia alaa, yrittää työntää kolmeen minuuttiin kaiken, minkä osaa. Silloin tuloksena on vain sekamelska. Laulu ei ole mikään työnäyte. Aivan kuten valokuvaamisessa, pitää osata nähdä kokonaisuus ja rajata se oikein.”

Vexi Salmi nousi maineeseen luotuaan 1960-luvun puolivälissä **Antti Hammarbergin** ympärille **Irwin Goodman** -ilmiön. Vuonna 1970 hän päätti ryhtyä kuukausipalkkaiseksi sanoittajaksi ja marssi Fazer Finnlevyn tuotantopäällikkönä toimineen **Toivo Kärjen** puheille.

Kärki patisti Salmen pönttämään **Aristoteleen Runousopin** ja opettelemaan nuottien lukemisen. Lopulta Salmi nousi Kärjen läheisimpien työparien joukkoon **Reino Helismaan** ja **Juha Vainion** rinnalle.

Nykyisin Salmi kuljettaa viestikapulaa eteenpäin työskentelemällä jatkuvasti nuorempien säveltäjien kanssa. Nuorin heistä on 29-vuotias, Negativen laulajana ja biisintekijänä tunnettu **Jonne Aaron**. Sanoittajamestarin ja säveltäjäkisällin yhteisiä lauluja ovat esittäneet muun muassa **Topi Sorsakoski**, **Arja Koriseva**, **Katri Ylander** ja **Olli Lindholm**.

”Meillä on Jonnen kanssa 41 vuotta ikäeroa. Siksi joskus täytyy pitää mielessä, että kun heittelen esi-

merkkejä vuosien takaa, hän ei voi muistaa asioita, jotka ovat tapahtuneet 20 vuotta ennen hänen syntymäänsä”, Salmi sanoo.

”Jonne on melodioiden säveltäjänä luonnonlahjakkuus. En pakota häntä tekemään mitään muuta kuin hän haluaa. Hänen melodialahjakkuuttaan ei kannata yrittää muuttaa, mutta sitä voi aina laajentaa.”

MONENLAISTA MUSIKAALISUUTTA

Lukemattomien säveltäjien kanssa työskennelleen sanoittajan mukaan musikaalisuutta on monenlaista. Jotkut ovat taitavia rakentamaan harmonioita ja sovittamaan, mutta tarttuvien melodioiden säveltäminen on työn ja tuskan takana. Jotkut taas ovat luontaisia pelimanneja, joilta syntyy helposti melodioita, mutta harmoniamailmaa rajoittaa teoreettisten tietojen puute.

Jälkimmäiseen kastiin Salmi lukee Jonne Aaronin lisäksi pitkäaikaisen työparinsa Irwin Goodmanin.

”Irwin oli kansanomaisten melodioiden tekemisessä ylivoimaisimpia koko Suomessa. Niitä ei mietitty väkisin teknisinä suorituksina, että tähän sointuun kuuluu tällaista, vaan ne tulivat niin kuin kansanlaulut ovat aina tulleet.”

Kassu Halosta Salmi taas kiittelee harvinaisesta monipuolisuudesta.

”Hänellä melodiat tulevat kuin itsestään, mutta ammattitaidon ansiosta samalla avautuvat kaikki sointumahdollisuudet niiden sävyttämiseen. Usein hän voi kysyä, että minkäs kautta mennään ja tarjota eri vaihtoehtoja”, Salmi sanoo.

Vuonna 1988 Salmi osui Kassu Halosen kanssa kolmella tikalla häränsilmään. Samana vuonna syntyivät *Rentun ruusu*, *Surun pyyhki silmistäni* ja *Sydämeeni joulun teet*.

On pakko heittää ilmoille kliseinen kysymys: tajuaako Salmi saman tien, jos hän on saanut aikaan laulun, josta kasvaa vielä jotain elämää suurempaa?

”Joskus olen tajunnut ja joskus luullut tajuavani mutta tajunnut täysin väärin”, hän sanoo ja virnistää. »

PITÄÄ OSATA NÄHDÄ
KOKONAISUUS JA
RAJATA SE OIKEIN.

TEKSTIN PITÄÄ TULLA SILLÄ TAVALLA, ETTEI OIKEIN TAJUAKAAN, MISTÄ SE PULPPUAA.

» ”Kun olin tehnyt tekstin *Sydämeeni joulun teet* -lauluun, menin vessaan ja sanoin Kassulle, että sävellä sillä aikaa. Tulin takaisin ja kuulin, miten Kassu tapaili melodiaa. Sanoin, että älä tee mitään, tämä menee vielä virsikirjaan. Ihan vielä se ei siellä ole, mutta jonakin päivänä.”

METSÄRADIO HITIN TAKEENA

Vuosikymmenten varrella ääniteteollisuus on kehittynyt singlekulttuurista cd-kauden kautta Spotify-aikaan. Vaikka ala on kokenut vuosituhaten taitteen jälkeen suuren murroksen, hulluimpina vuosina Salmi pitää 1970-luvun alkua, jolloin c-kasetti teki lopullisen läpimurron.

Salmi muistelee, että 1960-luvun lopussa Suomessa oli läntisen Euroopan pienin levysoitinkanta. Siksi 2000–3000 myydyllä singlellä saattoi päästä listakärkeen. Yhtäkkiä joka matkaradiossa ja autossa oli kasettisoitin. Sama äänite saatettiin ostaa kolmeen kertaan: kotiin ostettiin vinylilevy, mökille ja autoon kasetit.

”Huoltoasemien kassakoneet löivät kasetit kuitteihin autotarvikkeina, joten jos oli täysi autoetu, niitä sai ostettua oman tai vieraan firman piikkiin siinä missä rukkasia, leluja tai kahvia. Parhaimmillaan äänitemyynti nousi 300 prosenttia vuodessa. Jonnekin vuoteen 1973 asti tappiollisen levyn tekeminen vaati todellista taitoa.”

Kun media oli harvojen portinvartijoiden käsissä, heidän voiteluunsa oli helppo satsata. Salmi virnistää ja sanoo, että kostea suhdetoiminta oli ”hyvin tärkeää”.



VEIKKO "VEXI" SALMI

Syntynyt 21.9.1942
Hämeenlinnassa

Ensimmäinen levytetty
lauluteksti, Irwin Goodmanin
*En kerro kuinka jouduin
naimisiin*, julkaistiin
27.10.1965

Julkaistuja sanoituksia yli
2 500, suurin osa niistä
Warner/Chappellin katalogissa

Salmen sanoittamat laulut
ovat voittaneet viisi kertaa
Syksyn sävelen ja kolme
hänen sanoittamaansa
laulua on edustanut Suomea
Euroviisuissa

Käyttänyt useita salanimiä,
joista tunnetuimpia ovat
Emil Retee ja Emil von Retee
(aatelisen etuliitteen Salmi
otti käyttöön kirjoitettuaan
Irwin Goodmanille sata
sanoitusta)

Voittanut mm. Reino Helismaa
-palkinnon, Erikoin-Emman ja
Juha Vainio -palkinnon

Harrastaa kotimaisen
nykytaiteen keräilyä

Vexi Salmi kirjoittaa joka päivä. Kun aihe löytyy, iskelmäsanointus voi syntyä tunnissa.

"Ylen poikia juotettiin lähes joka viikko kunnon känniin tai vietin vaikka Tukholmaan. Sitten annettiin vain levyt, että soittakaa tuota."

Tärkeä sidosryhmä oli myös Raha-automaattiyhdistys, sillä joka kuppilassa oli jukeboksi. Jos singlen sai jokaiseen levyautomaattiin, se oli vielä tehokkaampi markkinointikeino kuin radiosoitto.

"Muistan, miten joskus annettiin RAY:n miehelle valmis lista eteen, että hoida nämä sinkut koneisiin, tavataan Hesperian yökerhossa."

Nykyisin levy-yhtiöt perustavat street teameja, jotka masinoivat fanit klikkailemaan nettiäänestyksiä ja lähettämään radiokanaville biisitoiveita. Salmi sanoo, että vastaavaa toimintaa harrastettiin aiemminkin, mutta se vaati vain enemmän bensiiniä.

"Metsäradio oli Suomen kuunnelluimpia ohjelmia. Jos siellä sai soimaan iskelmää tai vanhaa tanssimusiikkia, syntyi varma hitti. Kun lähdimme kiertueelle, katsoin postinumeroluettelosta reitin ja kiertelimme joka kylän postin kautta. Pian kuulimme, että on se teidän laulu kyllä saamarin suosittu, kun metsureilta tulee kasoittain toivekortteja joka puolelta. Itse vain nyökyttelimme, että niin näköjään on."

TARKASTA TEKSTISTÄ VÄLJYTTÄ TULKINTAAN

Musiikkibisnes on muuttunut Salmen uran alkua ajoista myös sanoittajan kannalta. Kun lauluja tehtiin sodan käyneille ja suurille ikäluokille, harva kohderyhmästä osasi englantia saati muita vieraita kieliä. Siksi heille tehtiin käännösiskelmiä kuin liukuhihnalla.

Käännösiskelmiä Salmella ei ole ikävä, mutta Toivo Kärjen ajoilta hän kaipaavat tiettyä teknistä ehdottomuutta. Julkaisukynnys ei ylittynyt, jos painot olivat väärillä tavuilla tai riimit ontuivat.

"Mitä tarkemmin teksti on tehty melodian mukaan, sitä enemmän se jättää laulajalle tulkinnanvaraa. Jos laulaja joutuu panemaan koko panoksensa siihen, että saa sanat istumaan melodiaan, siinä se tulkinta sitten onkin."

Myös kustannustoiminta on muuttunut. Vielä 1970-luvulla singlenuotit olivat tärkeä tulonlähde. Nykyisin iskelmänuottien painamisella ei ole enää taloudellista merkitystä. Salmelle olennaisinta on, että hänen laulunsa päätyvät yhä oppikirjoihin ja Suuriin Toivelaulukirjoihin.

"Sillä tavalla ne pilaavat taas yhden ikäpolven maun ja jäävät soimaan", tuhansien tekstien mies sanoo ja vinkkaa silmää. ☺

Teosto kokeili teosten
automaattista tunnistusta
viime kesänä muun muassa
PMMMP:n Provinssirockin
keikalla.



RONI REKOMAA / LEHTIKUVA

Tutkimus

KATSOO TULEVAAN

Musiikin kulutustottumukset ja jakelukanavat muuttuvat vinhaa vauhtia, mutta miten? Tähän musiikintekijöitä askarruttavaan kysymykseen etsii vastauksia Teoston tutkimustoiminta.

TEKSTI: MATTI REMES



Tulevaisuutta on tunnetusti vaikeaa ennustaa. Hieman helpommaksi tehtävä tulee,

jos mutu-tuntuman sijaan käytettävissä on analyyttistä tutkimustietoa.

Teoston tutkimustoiminta liittyy oleellisesti järjestön perustehtävään eli siihen, miten suomalaiset musiikintekijät saadaan menestymään nyt ja tulevaisuudessa.

”Saamme tutkimusten kautta entistä enemmän ja syvällisempää tietoa musiikkimarkkinoista ja opimme tuntemaan, miten musiikkia käytetään ja miten käyttötavat muuttuvat”, Teoston toimitusjohtaja **Katri Sipilä** tiivistää.

Tutkimuspäällikkö **Ano Sirppinen** mukaan keskeisenä tavoitteena on luoda uutta ymmärrystä musiikkialan kehityksestä.

”Emme ole tutkimuslaitos, joka tutkii pelkästään kiinnostuksesta tietoa

kohtaan. Jokaisen tutkimushankkeen tarkoituksena on tuottaa musiikintekijöitä, musiikkia käyttäviä asiakkaita ja Teostoa hyödyttävää tietoa nyt tai muutaman vuoden aikavälillä.”

HYÖTYTIE TOA MUSIIKIN KÄYTTÖTAVOISTA

Yksi osa Teoston tutkimustoiminnasta ovat markkinatutkimukset, joissa selvitetään musiikkimarkkinoiden trendejä Suomessa ja maailmalla. Tutkimuksissa kartoitetaan musiikin käyttötapoja, kuluttajien mieltymyksiä ja uusien teknologioiden yleistymistä.

Viime aikoina on selvitetty esimerkiksi nuorten YouTube:n käyttöä sekä tavaratalojen taustamusiikin vaikutusta ostokäyttäytymiseen yhdessä Tokmanin ja Audience Firstin kanssa.

Toinen puoli tutkimustyöstä suuntautuu pidemmälle tulevaan ja siihen, millaista musiikin tekeminen ja kuluttaminen voi olla 10–20 vuoden kuluttua ja miten nopea teknologinen kehitys

vaikuttaa musiikkialaan ja musiikintekijöihin.

TEKNOLOGIA AVAA UUSIA MAHDOLLISUUKSIA

Monet tutkimushankkeista tehdään yhteistyössä muiden musiikkialan toimijoiden ja korkeakoulujen kanssa. Rahallista tukea hankkeisiin on saatu esimerkiksi Tekesiltä ja opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Yhteisissä tutkimushankkeissa on muun muassa selvitetty, millä perusteilla kuluttajat tekevät valintoja fyysisten levyjen ja internetin musiikkipalvelujen välillä.

Eräässä hankkeessa taas testattiin, miten fanien kännykkäkameroilla kuvaamista rock-konserteista voitaisiin työstää automaattisesti musiikkivideoita YouTubeen.

Tutkimusyhteistyössä yksi painopisteistä on uuden teknologian avaaminen mahdollisuuksien selvittäminen.

Kesällä alkoi tutkimushanke, »



JAKKE NIKAJAINEN

» jossa testataan teosten automaattista tunnistusta bändien keikoilla. Pilotti-hankkeessa ovat mukana myös espanjalainen teknologiayhtiö BMAT sekä opetus- ja kulttuuriministeriö.

”Radio- ja tv-soittojen automaattinen tunnistaminen on teknisesti pitkälle ratkaistu. Live-musiikki on haasteellisempi, sillä äänitteeseen verrattuna esitys on aina erilainen. Konserttipaikalla voi olla melua tai kappale soitetaan eri tempossa, sävellajissa tai eri instrumenteilla.”

Automaattista tunnistusta kokeiltiin kesällä Provinssirockissa Nightwishin, PMMP:n ja Notkean Rotan keikoilla. Niistä otetut äänitteet ovat nyt analysoitavana Espanjassa, ja tuloksia on luvassa myöhemmin syksyllä.

”Sen jälkeen pääsemme arvioimaan konseptin toimivuutta ja kustannuksia suhteessa nykyiseen raportointiprosessiin. Jos homma toimii kaikilta osin, tässä voisi olla potentiaalia tulevaisuuden raportointijärjestelmäksi.”

KARTOITUS HELSINGIN TREENIKÄMPISTÄ

Tulevista hankkeista Sirppiniemi mainitsee Helsingin treenikämpäselvityksen, jota suunnitellaan yhdessä Helsingin kaupunginmuseon ja Suomen Jazz & Pop Arkiston kanssa.



TEOSTOLLA ON VALTAVA MÄÄRÄ TIETOA MUSIIKIN TEKIJÖISTÄ JA KÄYTTÄJISTÄ SUOMESSA.

Syksyn aikana kartoitetaan, onko harjoitustiloja riittävästi ja kysytään käyttäjien kommentteja kehittämiskohteista.

”Tutkimusta hyödynnetään taustatietona musiikinalan toimijoiden kampanjassa, jonka tavoitteena on kasvattaa musiikin harrastajamääriä sekä parantaa musiikin tekijöiden koulutusta ja verkostoitumista Suomessa.”

TEOSTO KERÄÄ TÄRKEÄÄ TIETOA

Teoston keräämät tiedot musiikin esittämisestä tarjoavat tutkimukseen arvokasta lähdemateriaalia.

”Teostolla on valtava määrä tietoa

”Teoston tekemistä tutkimuksista on hyötyä koko musiikkialalle”, sanoo Teoston tutkimuspäällikkö Anu Sirppiniemi.

musiikin tekijöistä ja käyttäjistä Suomessa. Aiemmin tietoja on käytetty lähinnä vain musiikin oikeudenhaltijoille tehtäviin tilityksiin, mutta tutkimuksen avulla saamme datasta kaiken irti. Tämä on hyödyllistä koko musiikkialalle”, Sipilä sanoo.

Teoston tietoja voidaan myös yhdistää muiden musiikinalan toimijoiden tilastotietoihin.

Teostolla on Sokotel Oy:n kanssa meneillään hanke, jossa hyödynnetään Teoston esityspaikkatietoja ja Sokotelin liiketoimintatietoja. Näin voidaan luoda musiikkiravintoloiden liiketoimintaa hyödyttävää tietoa.

TUTKIMUKSESTA APUA KEHITYSTYÖHÖN

Teostossa tutkimusten tuloksia käytetään hyväksi myös oman toiminnan kehittämiseen ja edunvalvontatyön tehokkuuden mittaamiseen.

”Pystymme tekemään Teostosta entistä parempia päätöksiä ja ennakoimaan muutoksia. Tutkimus auttaa meitä kehittämään uusia kustannustehokkaita toimintoja ja palveluja”, Sipilä toteaa.

Monet tutkimusaiheet nousevat Teoston lupatuotteiden kehityksestä. Nopea teknologinen kehitys tuo jatkuvasti musiikin käyttöön uusia tapoja, joilla on vaikutuksia Teoston musiikin käyttäjille tarjoamiin ratkaisuihin.

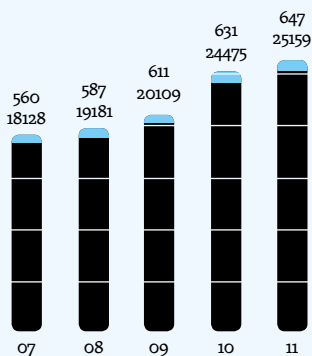
Myös Teoston tekijäasiakkaiden mielipiteitä selvitetään säännöllisesti tutkimuksen keinoin. Yksi tuoreimmista selvityksistä käsitteli toiveita ja tarpeita, joita vastikään Teostoon liittyneillä nuorilla musiikintekijöillä on järjestöä kohtaan. ☺

Myytti yksin työskentelevästä taiteilijasta on murtumassa

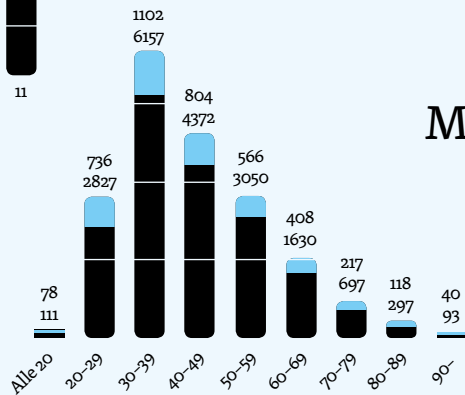
Teoston tuoreen kyselyn mukaan nuoret musiikintekijät haluavat verkostoitua ja tehdä yhteistyötä. Musiikintekijöiden omasta verkkoyhteisöstä oli kiinnostuneita 71 % ja yhteisistä tapaamisista 62 %. Hyödyllisistä yhteystiedoista ja kontakteista oli kiinnostunut jopa 86 % vastaajista.

Kysely lähetettiin kaikille vuosien 2010 ja 2011 aikana Teostoon liittyneille musiikintekijöille. Kyselyyn vastasi 234 henkilöä eri puolilta Suomea.

Musiikintekijöitä ympäri maan



Kustantaja Tekijöitä



Nainen Mies

TEKSTI: MARJA-LEENA KARJULA



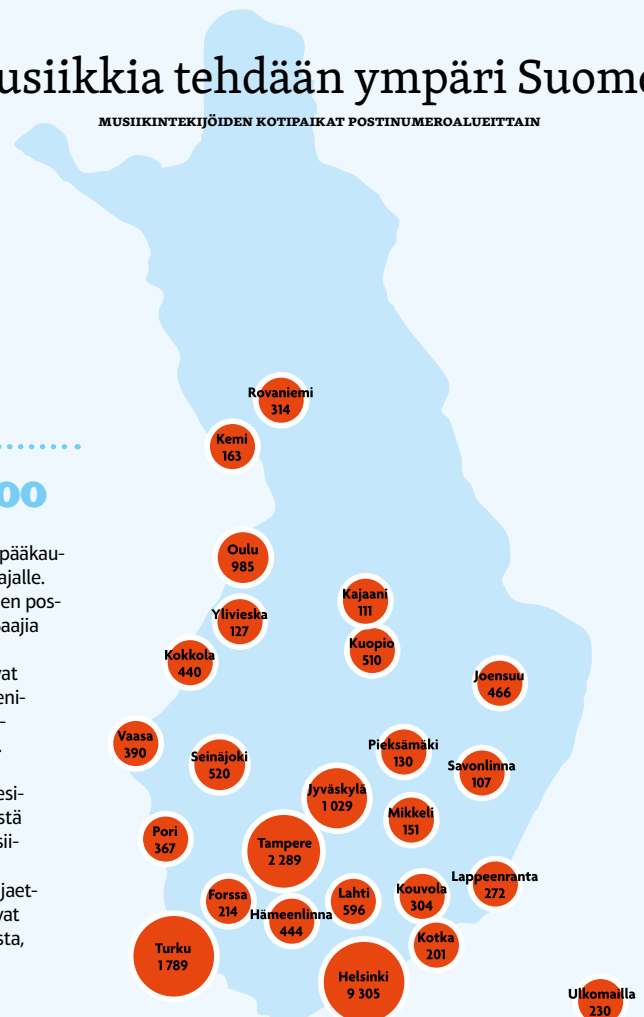
Vuoden 2011 lopussa Teostossa oli lähes 26 000 musiikintekijä- ja kustantaja-asiakasta.

Kolmannes heistä asui pääkaupunkiseudulla. Pääkaupunkiseudun lisäksi isoissa yliopistokaupungeissa on keskimääräistä enemmän musiikintekijöitä.

Tekijöistä valtaosa on miehiä ja naisten osuus jää 17 prosenttiin. Osuus on kuitenkin kasvamassa, sillä 20-29-vuotiaista asiakkaista on naisia jo 21 prosenttia ja alle 20-vuotiaista jopa 41 prosenttia. Viime vuonna liittyneistä uusista asiakkaista 23 prosenttia oli naisia. ☺

Musiikkia tehdään ympäri Suomen

MUSIIKINTEKIJÖIDEN KOTIPAIKAT POSTINUMEROALUEITTAIN



Kesäkuun tilityksen saajia yli 12 000

Kotimaiset musiikintekijät ja -kustantajat saivat kesäkuussa 15,8 miljoonaa euroa esitys- ja tallennuskorvauksia. Tilityksen saajia oli 12 476.

Tilitettävää kertyi

- konserteista ja festivaaleilta 6 300 saajalle
- muusta elävästä musiikista 6 500 saajalle
- Ylen valtakunnallisen radion lähetyksistä 6 000 saajalle
- kaupallisten radioiden musiikinkäytöstä 5 500 saajalle (ajalta 1.7.-3.12.11)
- televisiosta 4 000 saajalle
- musiikin internetkäytöstä 6 000 saajalle
- musiikin tallentamisesta 9 360 saajalle
- ulkomaanesityksistä 4 000 saajalle.

Tilityssummasta yli 60 prosenttia meni pääkaupunkiseudulle 3 876 tekijälle ja kustantajalle. Toiseksi eniten tilityksiä saivat Tampereen postinumeroalueen tekijät ja kustantajat. Saajia oli 831.

Koko maassa eniten korvauksia saivat 30-39-vuotiaat (2 758 saajaa), toiseksi eniten 40-49-vuotiaat (1 713 saajaa) ja kolmantena 20-29-vuotiaat (1 119 saajaa). Tilityksen saajista kuudesosa oli naisia.

Keskimääräinen korvaus kotimaan esityksistä oli 1 267 euroa ja koko tilityksestä 1 026 euroa. Yli 5 000 euroa sai 495 musiikintekijää ja kustantajaa.

Ulkomailta esityskorvauksia saatiin jaetavaksi 37 maasta. Suurimmat erät tulivat Ruotsista, Isosta-Britanniasta, Hollannista, Ranskasta ja Itävallasta.

ja

███
” TEKIJÄNOIKEUS
ON VÄLTÄMÄTÖN
EDELLYTYS
SILLE, ETTÄ ON
SISÄLTÖÄ. ”

Raija Vahasalo

Vahvan

tekijänoikeuden puolustaja

Vahva tekijänoikeus on suomalaisen kulttuurin edellytys, kansanedustaja Raija Vahasalo sanoo. Ilman sitä ei olisi kotimaista sisältöäkään.

TEKSTI: HEIKKI JOKINEN
KUVAT: SUVI-TUULI KANKAANPÄÄ



"Tekijänoikeusasiat ovat todella monimutkaisia ja vaikeita", sanoo eduskunnan sivistysvaliokunnan puheenjohtaja **Raija Vahasalo**. "Ne ovat vaikeita, koska mukana on niin monta eri toimijaa, joiden edut ovat ristiriitaisia."

Eduskunnassa tekijänoikeusasiat kuuluivat sivistysvaliokunnalle. "Valiokunnan rooli on olla tekijän puolella, haluamme nostaa sisällöntuotannon arvoa. Kannamme huolta kotimaisesta tuotannosta ja on löydettävä tavat, joilla se voidaan turvata. Vahva tekijänoikeus on keino tähän."

Kulttuuri on kasvava ala, Vahasalo sanoo viitaten elokuussa julkistettuun Tilastokeskuksen työvoimatutkimukseen. Sen mukaan kulttuuriammateissa ja -aloilla työllisyys on kasvanut vuodesta 2004 selvästi nopeammin kuin kaikkien ammattien ja toimialojen työllisyys.

Suomi on pieni markkina-alue ja kulttuurin tuonti on mit-

tavaa. "Tekijöiden pulma on työnsä rahoitus, siksi julkisen tuen on oltava mukana kulttuurimme turvaamisen yhtenä elementtinä." Myös Euroopan unioni on mahdollinen rahoituksen lähde.

Julkista rahaa tarvitaan luovassa taloudessa, sillä varsinkin nuoret uraansa aloittelevat saavat harvoin tukea markkinoilta. "Tämä tukisi myös kulttuurimme monimuotoisuutta. Mutta ei kaikki silti voi tapahtua valtion tai kuntien tuella."

OPETETTAVA MITEN ELÄÄ TYÖLLÄÄN

Hyvänä esimerkkinä julkisen puolen hankkeista Vahasalo mainitsee Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituuttien kansainvälistymis- ja työllistämishankkeen. Sen avulla moni nuori työllistyi koti- ja ulkomailta kulttuurin pariin ja hankkeen hallintokulut olivat pienet.

Luovien alojen ihmisten pulma on putoaminen työntekijöille rakennettujen suojaverkkojen viereen. "Lakiemme mukaan ihminen on joko työsuhteessa tai yrittäjä, todellisuudessa moni seilaa siinä välillä. **Tarja Cronbergin** asiasta tekemä selvitys on tärkeä, nyt tutkimme löytyisikö kolmaskin tie."

Pulma on sekin, että luovien alojen tekijät eivät hallitse pakollisen yrittäjyytensä aakkosia. "Juttelin hiljan erään näyttelijän kanssa ja hän kertoi, että alan koulutuksesta uupuu vielä tieto miten toimia yrittäjänä. Nuorilta puuttuu usein tieto, miten markkinoida osaamistaan ja verkostotkin puuttuvat. Koulut keskittyvät taiteeseen, mutta pitää myös opettaa, miten elää työllään."

Teosto menestyksen mahdollistajana on hanke, joka pyrkii suomalaisen musiikin tekijöiden uran tukemiseen kokoamalla laajasti yhteen alan toimijoita. "Minua on informoitu asiasta ja kutsuttu mukaan. Musiikin kenttä on aika pirstaleinen. Vahvuutta tulisi, jos se koottaisiin yhteen, näin ääni kuuluu paremmin." »

RAIJA VAHASALO

Kansanedustaja vuodesta 1999.

Eduskunnan sivistysvaliokunnan puheenjohtaja vuodesta 2007.

Työskennellyt luokanopettajana ja rehtorina vuodesta 1984.

Kotipaikka Kirkkonummi, syntynyt 1961.

Kasvatustieteen maisteri.

Useita luottamustehtäviä kokoomuksessa sekä liikunta-, sosiaali- ja kulttuurialalla.

» Hyvitysmaksun kohtaloon ei Vahasalolla ole ehdotonta ratkaisua, kuten ei tunnu olevan kenelläkään muullakaan. Opetus- ja kulttuuriministeriökini otti lisäaikaa uusien ehdotusten pohtimiseen. "Henkilökohtaisesti suhtaudun nuivasti siihen jos hyvitysmaksu tulisi valtion budjetista. Se voisi olla pois muusta kulttuurin rahoituksesta."

PELKKÄ PORKKANA EI RIITÄ

Eduskunnan sivistysvaliokunnalle kuuluu paljon tehtäviä: koulutus, koko kulttuuriala, urheilu, liikunta, tiede, taide, nuorisotyö, opintotuki ja tekijänoikeus. "Kulttuurin puolelta ei ole viime aikoina ollut paljon lainsäädäntöä, muuten alalla tapahtuu paljon. Viime eduskuntakaudella kulttuuri nousi vahvemmin esille."

Millainen on valiokunnan ilmapiiri tekijänoikeusasioissa?

"Valiokunta on luovan työn tekijän kannalla, sitä aina korostamme ja puolustamme. Vaikka valiokunta vaihtui vaalien jälkeen, ilmapiiri on ollut erittäin myönteinen."

Tekijänoikeuteen liittyvien EU-direktiivien lausunnot kulkevat sivistysvaliokunnan kautta.

"Korostamme niissä aina suomalaisen sopimusjärjestelmän toimivuutta ja sitä, että tarvitsemme vahvan tekijänoikeuden. Olemme kysyneet vaikuttamaankin unionissa, esimerkiksi orpoteosdirektiivistä annettu lausunto oli aika topakka. Esityksessä ei tuntunut olevan yrittäköön löytää teosten tekijää."

Lainsäädännön tulee olla kunnossa, Vahasalo sanoo. "Suurimpia haasteita on piratismi, tehokkaita keinoja sen suhteen tulee löytyä. Kävin hiljan Etelä-Koreassa, ja siellä oli oma poliisikin, joka seurasi piratismia."

"En usko pelkkään porkkanaan. Pitää olla laillisia palveluita, mutta myös sanktioita. Lapset ja nuoret syntyvät nettimaailmaan, mutta selkeitä sääntöjä ei ole. Jos niitä ei ole, toimitaan viidakon lakien mukaan."

TEKIJÄNOIKEUTTA OPPITUNNEILLEKIN

Koulujen opetussuunnitelmiin olisikin Vahasalon mielestä sisällytettävä tekijänoikeusasiaa, muutoin sitä ei opita. "Opetusmateriaalia on jo, asia pitäisi saada vielä opetussuunnitelmiin. Nämä ovat vaikeita asioita ja osaamista tulisi lisätä, itse kunkin. Tekijänoikeuden painoarvo kasvaa jatkossakin."

"Tekijänoikeus on välttämätön edellytys sille, että on sisältöä – ilman tekijöitä ei ole kotimaista sisältöäkään. Se on yksi yhteen. Miksiköhän se on niin vaikea ymmärtää? Tekijänoikeus on tekijän palkkaa."

Nettimaailma on sotkenut ihmisten käsityksiä siitä, mikä on sallittua, Vahasalo arvele. "Eikä se taida edes riippua iästä. Mutta jos ei olisi tekijänoikeutta, ei olisi kotimaista sisältöäkään." ☹

Oppimisen iloa musiikkiluokilla

"Olin aloittamassa musiikkiluokkatoimintaa Kirkkonummella toisen opettajan kanssa 25 vuotta sitten", kansanedustaja **Raija Vahasalo** kertoo. "Ne ovat tärkeitä. Oppilaat kokivat oppimisen iloa, yhteys vanhempien kanssa oli parempi kuin tavallisella luokalla ja teimme yhdessä retkiä sekä muita hankkeita."

Oppilaiden joukosta on noussut musiikin ja teatterin ammattilaisia. Ammattilaisien kasvattaminen ei kuitenkaan ole ainoa musiikkiluokkien tavoite: "Siellä kasvaa myös kulttuurin käyttäjiä." Vahasalo opetti musiikkiluokkia kymmenen vuotta ennen siirtymistään rehtoriksi.

"Olen joutunut taistelemaan musiikkiluokkien säilymisen puolesta. Nyt on vahdittava, että uudessakin tuntijaossa säilyy mahdollisuus musiikin, liikunnan ja muiden alojen erikoisluokkiin."

Raija Vahasalo on opiskellut musiikkiopistossa poikkihuilua sekä pianonsoittoa muualla, "ja joskus rämpytän kitaraakin".

Oma musiikkimaku on muuttunut vuosien myötä. "Nuorena kuuntelin innolla reggaeta, nyttemmin käyn Pori Jazzissa tai oopperassa. Musiikilta toivon melodiisuutta, sitä voisi olla enemmänkin uudessa populaarimusiikissa."

EU:N KOMISSIO ESITTÄÄ DIREKTIIVIÄ KOLLEKTIIVI- HALLINNOSTA

Euroopan komissio julkaisi 11. heinäkuuta esityksen direktiiviksi, jonka tarkoitus on yhdenmukaistaa tekijänoikeuksien yhteishallinnointia EU:ssa.

TEKSTI: MARTTI KIVISTÖ



Komission ehdotus tähtää sekä yhteishallintoa koskevan lainsäädännön harmonisointiin jäsenvaltioissa että kansallisten markkinoiden ulkopuolelle suuntautuvan musiikin tekijänoikeuksien lisensoinnin helpottamiseen. Suomessa ehdotus todennäköisesti johtaisi tekijänoikeusjärjestöjen toimintaa koskevaan uuteen sääntelyyn.

Suomessa tekijänoikeusjärjestöt toimivat yhdistyslain mukaisina aatteellisina yhdistyksinä. Tekijänoikeusjärjestön perustaminen ei ole luvanvaraista eikä järjestöjen toiminnan valvontaa ole erikseen järjestetty. Elinkeinonharjoittajina niitä koskevat yleiset kansalliset ja EU:n kilpailusäännöt, joiden noudattamista kilpailuviranomaiset valvovat. Lisäksi tekijänoikeuslaissa on muutamia erityissäännöksiä, jotka velvoittavat mm. sopimuslisensointivaikutuksella toimivia järjestöjä.

Komissio on valmistellut direktiiviä useita vuosia ja kerännyt runsaasti tietoa eurooppalaisten tekijänoikeusjärjestöjen toiminnasta. Komissio on havainnut järjestöjen toiminnassa puutteita ja hitautta ja jopa taloudellisia väärinkäytöksiä. Komission mukaan huonosti toimivilla tekijänoikeuskäytännöillä on yhteys myös siihen, ettei eurooppalainen rajat ylittävä online-musiikkitarjonta ole kehitty-

nyt riittävän nopeasti. Komissio haluaakin saada vauhtia musiikin sisämarkkinoihin uuden sääntelyn avulla.

ASIAKKAIDEN TARPEET PAREMMIN HUOMIOON

Direktiivillä on kolme tavoitetta: 1) parantaa yhteisvalvontajärjestöjen jäsenten valmiuksia valvoa järjestöjen toimintaa, 2) taata yhteisvalvontajärjestöjen riittävä avoimuus ja 3) parantaa monta aluetta kattavaa oikeuksien lisensointia musiikin verkkokäyttöä varten.

Hallintokäytäntöjä ja avoimuutta koskeva sääntely koskisi kaikkea kollektiivihallinnointia EU:ssa, kansainvälistä online-lisensointia koskeva osuus sen sijaan vain Teosto-tyyppisiä musiikin tekijänoikeusjärjestöjä.

Järjestöhallinnon osalta direktiivissä

●● ONGELMANA ON JÄRJESTÖJEN KULTTUURISTEN TEHTÄVIEN SIVUUTTAMINEN. ●●

täsmennetään muun muassa oikeudenhaltijoiden oikeudet sekä annetaan määräyksiä järjestöjen jäsenyydestä, päätösvallan käyttämisestä sekä johdon selontekovelvollisuuksista. Ehdotuksessa myös säännellään tekijänoikeustulojen hallinnointia, järjestöjen välisiä suhteita sekä järjestöjen suhteita käyttäjiin.

Avoimuutta koskeva sääntely liittyy järjestöjen velvollisuuksiin toimittaa informaatiota muun muassa oikeudenhaltijoille, toisille järjestöille, teosten käyttäjille ja muille sidosryhmille.

Euroopan laajuiseen musiikin online-oikeuksien lisensointiin komissio kaavailee

eräänlaista toimilupamallia. Muun muassa tiedonhallintaa, lisensointia, laskutusta ja tilitystä koskevat tiukat suorituskykyvaatimukset muodostaisivat ns. eurooppalaisen lisensointipassin kriteerit. Jokaisen rajat ylittävillä markkinoilla toimivan järjestön tulisi täyttää nämä ehdot.

Todennäköisesti vain suurimmilla järjestöillä tai niiden yhteenliittymillä olisi riittävät resurssit toimia tällaisina lisensointikeskuksina.

Pienten repertoaarien markkinoille pääsyn turvaamiseksi komission ehdotukseen sisältyy velvoite, jonka mukaan ”passinhaltijan” on otettava pyynnöstä kansainväliseen lisensointiinsa myös pienen järjestön edustava repertoaari.

Direktiiviehdotukseen sisältyy määräyksiä myös muun muassa riitojenratkaisumekanismeista sekä viranomaisvalvonnasta.

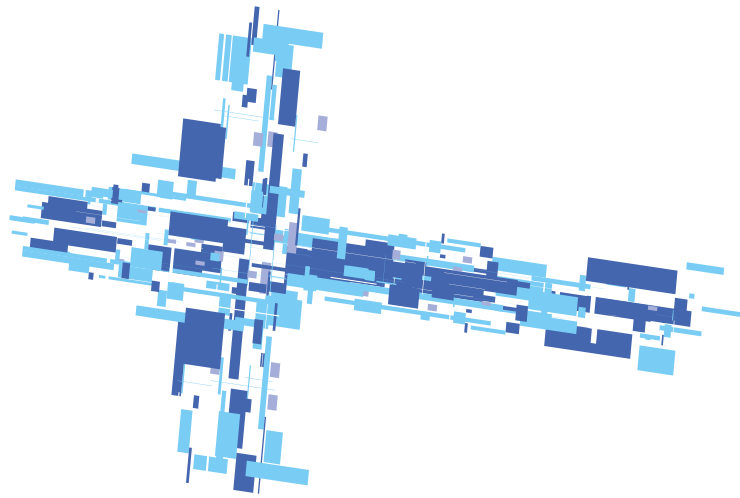
Lausunnossaan opetus- ja kulttuuri-ministeriölle Teosto pitää kannatettavana ehdotuksen yleistavoitteita, ts. järjestöjen kannustamista tehostamaan toimintaansa ja ottamaan asiakkaidensa edut ja tarpeet entistä paremmin huomioon.

Ehdotuksen ongelmana pidetään kapeaa teknis-taloudellista näkökulmaa kollektiivihallintoon ja järjestöjen kulttuuristen tehtävien sivuuttamista sekä liiallista yksityiskohtaisuutta ja osittaista tulkinnanvaraisuutta.

Teoston lausunnossa muistutetaan, että pohjoismainen tehokas, avoin ja läpinäkyvä kollektiivihallinnon toimintakulttuuri on luotu kevyen ja yleistasoisen sääntelyn puitteissa. Teosto kannattaa eurooppalaisen lisensointipassin lähtökohtaa, jonka mukaan kansainvälistä online-lisensointia hoitavan organisaation tulee olla riittävän suorituskykyinen. Lopputuloksena ei kuitenkaan saa olla muutaman suuren toimijan hallitsema eurooppalainen online-markkina. ☺

Suomalaista ja kansainvälistä, perinteistä ja modernia. Kuva Aulis Sallisen Ratsumies-oopperan esityksestä Savonlinnasta vuodelta 1975. Kuvassa Heikki Toivanen ratsumiehenä.





Suomalaisuus taidemusiikissa

Klassisen musiikin konsertteja hallitsevat vanhat keskieurooppalaiset teokset. Silloin kun valitaan uudempaa, se on usein kotimaista. Mutta mitä sen suomalaisuus on?

TEKSTI: MIKKO HEINIÖ



Kilpailua ei käydä niinkään koti- ja kansainvälisen ohjelmiston välillä kuin vanhan ja uuden välillä: 70–350 vuotta sitten sävelletyt teokset hallitsevat konsertteja niin Suomessa kuin ympäri maailmaakin. Esimerkiksi Kuhmon kamarimusiikki 2012 esitti noin 250 teosta, joista vain viidennes nauttii edelleen tekijänoikeus-suojaa – näiden joukossa kaikki 9 suomalaisteosta.

Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n jäsenten konserteissa kuultiin vuonna 2011 arviolta 6 000 esitystä. Näistä kotimaisia teoksia oli 1 726 ja melkein kaikki tekijänoikeudellisesti suojattuja, missä näkyy klassisen musiikin nuoruus Suomessa: vapaata kotimaista ohjelmistoa ei juurikaan löydy. Esiin pääsi 253 »



Lähteet:

Suomen Sinfoniaorkesterit ry. Vuosikertomus 2011

Heiniö, M.: Suomalaisen musiikin suomalaisuus. Musiikkitiede 1/1991, s. 12-33

Heiniö, M.: Karvalakki kansakunnan kaapin päällä. Kansalliset attribuuitit Joonas Kokkosen ja Aulis Sallisen oopperoiden julkaisuuskuvassa 1975-1985. SKS 1999

» suomalaissäveltäjää, joista 105:llä oli yksi esitys. 28 säveltäjällä oli yli 10 esitystä:

Klassinen, jazz ym. pitkät teokset:

Sibelius, J.	355
Klami, U.	31
Lintinen, K.	26
Kuula, T.	25
Nordgren, P-H.	23
Bergman, E.	20
Rautavaara, E.	19
Sonninen, A.	16
Kokkonen, J., Madetoja L.	15
Almila, A.	14
Ahmas, H., Aho, K.	12
Hakola, K., Heiniö, M.	11

Viihde, rock ym. lyhyet teokset:

Kärki, T.	124
Mononen, U.	99
Lehtinen, R.	79
Lehto, L. (Jimi Tenor)	56
Witting, L.	34
Merikanto, O.	31
Perkiö, S.	26
Alanko, Ilkka	15
Kotilainen, O.	14
Harma, H.	13
Kaasinen, S., Maasalo, A.	12
Pokela, M.	11

Myös kevyempää musiikkia soitettiin; kuuluuhan Suomen Sinfoniaorkesteriin 28 klassisen kokoonpanon lisäksi

Maamme-laulun säveltänyt Fredrik Pacius pysyi koko ikänsä Saksan kansalaisena.

UMO ja Vantaan viihdeorkesteri. Edellä tekemäni kahtiajako ei kuitenkaan perustu musiikin lajeihin vaan arviooni siitä, tekevätkö ao. säveltäjät lähinnä pitkiä vai lyhyitä teoksia. Vaikka **Heiniöllä** on ollut todennäköisesti tuplasti se määrä esityksminuutteja kuin **Kärjellä**, uskon Kärjen vetävän pitemmän korren sikäli, että nimi on kohdannut yleisön niin monasti.

Tällaisissa tilastoissa musiikki määrittyy suomalaiseksi sillä perusteella, että tekijä on Suomessa syntynyt tai Suomeen asettunut. Suomalaisiin lukeutuvat siis esimerkiksi kauan sitten Pariisiin muuttanut **Kaija Saariaho** ja **Fredrik Pacius**, joka pysyi koko ikänsä Saksan kansalaisena.

Paciuksen *Maamme* (1849) ja monet muut laulut on mielletty suomalaisiksi niiden otsikoiden ja sanojen sisällön vuoksi. Teokset tulivat merkittäviksi niinä vuosikymmeninä, kun Suomen kansallista identiteettiä järjestelmällisesti rakennettiin. Sama koskee **Sibeliukselle** langennutta historiallista tilausta. Tällöin ei itse musiikin "epäsuomalaisuus" juurikaan häirinnyt. *Maamme* on saksalainen masurkka, ja *Finlandia*-hymni kelpasi kansallislauluksi jopa ihan toiseen kulttuuripiiriin, afrikkalaiselle Biafralle.

Sibeliuksen julistettiin löytäneen "suomalaisen sävelen" jo *Kullervossa* (1892). Sitten Sibelius on aina kuulostanut "aidosti suomalaiselta" niin meidän kuin muidenkin mielestä, samoin muukin "sibeliaaninen" musiikki (esim. **Joonas Kokkonen**). *Kullervossa* Sibelius poik-

keuksellisesti hyödynsi kansanmusiikkia, jossa romantiikan ideaalien mukaan piili "kansan sielu". Tosiasiassa kansanmusiikkimme on usein ollut peräisin ihan muualta kuin Suomesta ja "kansalta".

Uskomme helposti, että musiikkimme on luonteeltaan suomalaista, esimerkiksi tummaa ja melankolista (Toivo Kuula, Leevi Madetoja, P-H. Nordgren). Tällaiset piirteet voivat erottaa Suomen muista maanosista (suomalainen vs. argentiinalainen tango), mutta tuskin eurooppalaisista lähinaapureista.

Kansallisuus on niin musiikissa kuin ylipäätäänkin paljolti sosiaalinen konstruktio, joka on rakentunut sekä sopimuksen- että sattumanvaraisesti, vähitellen lujittuneiden uskomusten myötä. Fiktio on tullut faktaksi.

Mitä perinteisempää oman aikamme taidemusiikki on, sitä kansallisemmalta

MUSIIKIN KANSALLISUUS
PERUSTUU SATTUMAN-
VARAISESTI LUJITTUNEISIIN
USKOMUKSIIN.

MAAMME ON SAKSALAINEN MASURKKA.

se luullakseni vaikuttaa. Myönteisesti ajateltuna perinteisyys on jotain turvalista ja luonnollista, kielteisesti ajateltuna jotain rajoittunutta, ei-kansainvälistä. Kielteinen leima sisältyy nuorten modernistien keksimään nimikkeeseen "karvalakkiooppera". Täten kutsuttiin kansallisen tyylin toistaiseksi viimeistä suurta kukintaa 1970–80-luvuilla, Joonas Kokkosen ja **Aulis Sallisen** oopperoita.

Nämä teokset saivat loistavan vastaanoton lehdistössä, jonka mielestä niiden suomalaisuus ilmeni yhtäältä sellaisissa musiikillisissa piirteissä kuin tonaalisuus, sinfonisuus, perinteisyys ja yksinkertaisuus, ja toisaalta sellaisissa kulttuurisissa piirteissä kuin luonnollisuus, aitous ja uskottavuus.

Suomalaisille modernisteille taiteen kansallisuus on merkinnyt takapajuisuutta ja kansainvälisyys edistyksellisyttä aina 1920-luvulta alkaen. Ikään kuin tämän muistaen Kokkosen ja Sallisen puolestapuhujat viljelivät eräänlaista sekä-että-retoriikkaa, jossa vastakohtat yhtyvät samassa lauseessa. Oopperoiden sanottiin olevan sekä kansallisia että kansainvälisiä, sekä perinteisiä että moderneja, sekä eklektisiä että omaperäisiä, sekä sinfonisia että teatterillisiä, sekä tonaalisia että vapaatonaalisia jne.

Vahvempi kansallismielisyys taidekeskustelussa on nykyisin painunut taustalle – ellei sellaisena sitten nähdä viimekeväistä kannanottoa "postmodernia tekotaidetta" vastaan ja sadan vuoden takaisen kansallisromantiikan puolesta. Hurjempaa oli ennen. Kun **Eugen Malmsten**, Harmony Sisters ym. esittivät Helsingissä jazzia vuonna 1942, eräs lehti kirjoitti:

"Swing on rikollisen kieltä ja merkitsee suomeksi aivan häpeämättä: retkutus, sätkytys. Sen ns. rytmissä ja muka melodiassa rääkymisessä ja kissan hännän kiskomisessa on kultahampaisen juutalaisen petollista röhötystä: kalvetaanpa Euroopan nuorison sielu ja ruumis, alas moraalit [--]; eläköön eroottinen bolshevismi [--]; ylös raakuus ja rivoisuus." ○



Kansanmusiikkimme on ollut yleensä peräisin ihan muualta kuin Suomesta ja "kansalta". Museoviraston 1920-luvun kuvassa Simon Nikku soittaa klarinetta.

Oddarrangin rumpali
Olavi Louhivuori
keikkailee monissa eri
kokoonpanoissa.

Ennätyskattaus suomalaista jazzia London Jazz Festivalilla marraskuussa

Lontoon suurimman vuosittaisen musiikkifestivaalin ohjelmassa on kymmenen suomalaisen jazzin huippua.

Ohjelmansa tiistaina 11. syyskuuta julkistanut London Jazz Festival esittelee tänä vuonna korkeatasoista suomalaista jazzia harvinaisen laajalla kattauksella.

Festivaalille tuotetun Finnish Jazz at London Jazz Festival -kokonaisuuden artistit ovat Verneri Pohjola Quartet, Oddarrang, Black Motor, Rakka, Kuåra, Anna-Mari Kåhårån Orkesteri, Iro Haarla - Trygve Seim - Ulf Krokfors, Juhani Aaltonen Quartet. Tämän lisäksi Iiro Rantala saapuu Lontoon festivaalin kutsumina.

Finnish Jazz at London Jazz Festival on suunniteltu yhdessä Annamajja Music Companyn ja London Jazz Festivalia järjestävän tuotantoyhtiön Seriousin kanssa. Se on osa Music Finlandin Ison-Britannian kårkihanketta, jota rahoittavat ty- ja elinkeinoministeri- ja opetus- ja kulttuuriministeri- ja ulkoasiainministeri- ja Esek ja Luses.

”Kun kuulin Music Finlandin UK-kårkihankkeesta, paitin toteuttaa haaveeni suomalaisen musiikin viemisestä Lontoon. Meillä on mahtavaa musiikkia, mutta aika vahn thja, jotka voisivat toteuttaa tällaisia omariskisi vientiprojekteja”, toteaa Annamajja Music Companyn toimitusjohtaja Annamajja Saarela. ”Seriousin johtaja John Cumming on tullut tutuksi Europe Jazz Networkin hallituksen kautta, ja hän on suhtautunut hyvin positiivisesti projektiimme. Olemme jo alustavasti suunnitelleet jatkoakin vuodelle 2013”, Saarela lis.

London Jazz Festival 2012 järjestetään 9.–18. marraskuuta.

London Jazz Festival järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 1992 tyttmn 1970-luvulta lähtien pyörineen Camden Jazz Festivalin jttm aukka. Jo heti alkuvuosinaan London Jazz Festival kasvoi edeltjnsn suuremmaksi ja on nykyään Lontoon suurin musiikkifestivaali. London Jazz Festival tarjoaa kymmenen piv jazzia kaikissa sen ilmenemismuodoissa.

Kansainvalisis kantaesityksiä

Monet suomalaisteokset saavat nykyään kantaesityksensä ulkomailla, ja syksyn konserttikalenteri on tästä hyvä esimerkki. Syyskuun lopussa kuullaan esimerkiksi Pertti Jalavan *Distant/Close* Amsterdammassa (22. syyskuuta) ja Tomi Räisäsen *Hiisi* Kyproksella (27. syyskuuta). Lokakuun 19. päivänä puolestaan esitetään Perttu Haapasen kuoro-os *Report* Lundissa Ruotsissa. Lauri Mäntysaaren ja Lauri Suposen uudet teokset saavat kantaesityksensä marraskuun 22. päivänä Kanadan Montrealissa osana FORUM international des jeunes compositeurs -tapahtumaa.

Matthew Whittalin teos *Solen* tulee saamaan kokonaist 15 esitystä Ulmin teatterissa kaudella 2012–2013, osana tanssiteosta jossa kuullaan myös Stravinskyn *Le Sacre du Printemps*. Kantaesitys on 22. marraskuuta. Orkesterina on Ulmin filharmoninen orkesteri, jota johtaa Nils Schweckendiek.

TEEMU BRUNILAN MUSIIKKIA LISTAYKKÖSENÄ YHDYSVALLOISSA

R&B-artisti **Trey Songzin** uusi levy *Chapter V* on nousut Yhdysvaltojen albumilistan ykköseksi. Levyllä olevaa *Never Again* -kappaletta on ollut säveltämässä ja sanoittamassa **Teemu Brunila**. Tämä on ensimmäinen kerta musiikin historiassa, kun suomalaisen tekemä kappale on mukana levyllä, joka nousee Billboardin Top200-listan kärkeen.

Teemu Brunila on aktiivisesti luonut uraa biisintekijänä siitä lähtien, kun The Crash -yhtye vuonna 2009 lopetti toimintansa. Hän osallistui Music Finlandin (ent. Music Export Finland) Biisilinna-leirille vuonna 2008.

"Teemu oli The Crash -yhtyeessä todistanut omaansa loistavan biisinkirjoitustaidon ja saavuttanut myös kansainvälistä menestystä. Vuonna 2008 Teemu osallistui Biisilinna-leirille, jossa hän kirjoitti musiikkia yhdessä brittiläisen (mm. **Kylie Minoguelle** biisejä tehneen) hittinikkari **Rob Davisin** kanssa. Toimiva yhteistyö johti sopimukseen Robin managerin kanssa, muuttoa Lontooseen ja kustannussopimukseen Sony/ATV UK:lle", kertoo Biisilinna-leirin järjestäjä **Sami Häikiö** Music Finlandista.

Brunilan biisejä on julkaistu Briteissä muun muassa JLS:n ja Pixie Lottin albumeilla, jotka molemmat nousivat Brittien albumilistan kakkoseksi. Kotimaassa Brunilan teoksia on kuultu muun muassa **Anna Abreun** ja **Jenni Vartiaisen** levyillä.

"Nyt Teemu on saavuttanut ensimmäisen merkkipaalun Yhdysvalloissa. Lisää julkaisuja on tulossa ja toivon Teemulle pitkää kansainvälistä uraa ja menestystä", Häikiö sanoo.

Teemu Brunila sai pönttä biisintekoon Biisilinnasta.



Ministeri Stubb kärkihankkeen viennin edistämismatkalla Lontoossa

Ulkomaankauppaministeri Alexander Stubb järjesti yhteistyössä Music Finlandin, ulkoasianministeriön ja Suomen Lontoon suurlähetystön kanssa suomalaisen musiikkiviennin edistämismatkan Lontooseen.

Matkalla ministeri Stubb ja lähes 20 hengen suomalainen delegaatio vieraili Universal Music Groupin päämajassa, jazziin, nykymusiikkiin ja maailmanmusiikkiin keskittyvässä musiikkiryhtiö Seriouksessa sekä BBC Radio 1:ssä ja BBC Radio 3:ssa. Lisäksi suomalaisdelegaatio tapasi laajan joukon brittiläisiä musiikkialan ammattilaisia ja median edustajia suomalais-brittiläisellä vastaanotolla. Myös Teosto oli edustettuna delegaatiossa.

Matkan tavoitteena oli viennin edistämismatkojen tapaan kasvattaa suomalaista musiikkivientiä Isoon-Britanniaan innostamalla alan vaikuttajia toimimaan yhteistyössä suomalaisten musiikkialan ammattilaisten kanssa.

Ministeri Stubbin musiikkiviennin edistämismatka järjestetään osana Music Finlandin suomalaisen musiikkiviennin vuosien 2012–2013 kärkihanketta. Kärkihankkeen tavoitteena on kasvattaa suomalaista musiikkivientiä ja edistää suomalaisen musiikin näkyvyyttä Isossa-Britanniassa ja muilla kohdemarkkinoilla, joihin brittimarkkinan vaikutus heijastuu.



PEKKA MUSTONEN

Kaksi suomalaista monodraamaa, Lotta Wennäkosken *Lelele* ja Perttu Haapasen *Nothing to Declare* nähdään 18. marraskuuta arvostetulla Huddersfieldin nykymusiikkifestivaalilla Iso-Britanniassa. Teokset esittävät Plus Ensemble, sopraano Pia Freund sekä bassobaritoni Nicholas Isherwood.



MAARIT KYTÖHARJU

Uuden musiikin kilpailun voitti
viime vuonna Pernilla Karlsson
kappaleella *När jag blundar*, säv.
Jonas Karlsson.



UUDEN MUSIIKIN KILPAILU ON ERI MUSIIKINLAJIEN

temmellys- kenttä

Perinteinen Euroviisu-karsinta päivitettiin viime vuonna kaikille avoimeksi Uuden musiikin kilpailuksi. Kilpailu pyrkii nyt eroon uuden formaatin mukanaan tuomista lastentaudeista. Se tarjoaa musiikintekijöille oivan keinon saada teoksiaan julki.

TEKSTI: MARKUS LAAKSO



Uuden musiikin kilpailussa etsitään parasta suomalaista uutta kappaletta. Kilpailu on avoin kaikille musiikintekijöille genrestä riippumatta. Ensimmäisen, vuoden 2012 kilpailuun saapui 540 biisiä, joista esiraati karsi jatkoon 40 ansiokkainta. Loppukilpailuun esiraati valitsi 12 kappaletta.

Ensimmäinen voittaja, **Pernilla Karlssonin** esittämä ja **Jonas Karlssonin** säveltämä sekä sanoittama *När jag blundar*, valittiin edustamaan Suomea vuoden 2012 Euroviisuissa. Nyt uusi kierros on käynnissä, ja demojen lähetyaika on juuri päättynyt.

Vuoden 2013 Uuden musiikin kilpailun voittaja valitaan keväällä.

INDIEUSKOTTAVUUS EI KIINNOSTA

Viimevuotisen kilpailun mukanaolijoista yksi oli Iconcrash, joka

osallistui karsintaan rennolla asenteella. Pääpointtina oli tavoittaa uusia kuulijoita ja lisätä bändin tunnettuutta. Tavoite toteutui yli odotusten: bändi pääsi finaaliin ja kilpailubiisi *We Are the Night* YleX:n voimasoittoon.

”UMK jäi mieleen positiivisena kokemuksena. Bändi oli aluksi tiukasti kilpailuun osallistumista vastaan, koska Euroviisuilla on tietty maine. Kun homma alkoi pyöriä ja päästiin kuvaamaan livevetoja tv:hen, muutkin ymmärsivät heti, että tämä on älyttömän siisti juttu, Iconcrashin laulaja-biisintekijä **Jaani Peuhu** sanoo.

”Haluan, että ihmiset kuulevat biisejäni. Siinä vaiheessa indieuskottavuus ei kiinnosta. Ymmärrän, jos joku bändi haluaa olla cool kavereidensa silmissä ja olla osallistumatta kilpailuun. En olisi itsekään lähettänyt biisiä Iconcrashin ensimmäisen levyn aikoihin. Sen jälkeen on tullut selväksi, että teen musiikkia ensisijaisesti siksi, että ihmiset kuulevat sitä.” »



Uuden musiikin kilpailu jäi Iconcrashin Jaani Peuhulle mieleen myönteisenä kokemuksena ja tavoite bändin tunnettuuden lisääntymisestä täyttyi yli odotusten.



” TAVOITTEENAMME
ON SAADA UMK:STA
KOKO KANSAN
TAPAHTUMA. ”
ANSSI AUTIO

LASTENTAUTEJA JA KEHITYSINTOA

Kuten usein isoja konsepteja luodessa, Uuden musiikin kilpailun luominen ja toteuttaminen vaati paljon töitä tiukalla aikataululla eikä lastentaudeilta vältytty.

”Saimme paljon palautetta, mikä oli loistavaa. Olemme kuunnelleet tarkalla korvalla, mitä muusikot, tv:n katsojat ja viisufanit ovat meille kertoneet. Suurin korjattava asia on se, että meillä oli liian vähän suoraa ohjelmaa ja itse musiikkia. Kritiikkiä tuli myös valintaprosessista ja siitä, kuinka paljon yleisö pääsi vaikuttamaan ohjelmaan. Tapahtumat eivät myöskään auenneet katsojalle sillä tavalla kuin viihdeohjelmassa pitäisi”, Uuden musiikin kilpailun tuottaja, Ylen **Anssi Autio** pahoittelee.

Formaattia tullaan selkeyttämään saadun palautteen perusteella. Ohjelmaa oli vaikea seurata, koska siinä sekoitettiin vaihtelevalla menestyksellä tosi-tv:tä, osittain käsikirjoitettua tarinankerrontaa ja estradiviihdettä. Aution mielestä kompastuskivenä oli se, että nauhoitettujen ohjelmien kanssa eläminen ei toiminut reaaliajassa.

Tällä kertaa tuomaristo tulee koostumaan pääasiassa musiikoista ja tuottajista eikä musiikki- ja mediavaikuttajista. Tavoitteena on, että biisit pystyisivät kehittymään matkan varrella eli tuomareiden on kyettävä ajattelemaan muusikkonäkökulmasta.

Voittajan valinnassa, eli kansanäänestyksessä, piilee myös riskinsä. Äänestysmäärät ovat verrattain pieniä ja tulokset helposti manipuloitavissa.

VÄÄRIN PERUSTEIN VIISUIHIN?

Uuden musiikin kilpailu teki kauneuspilkuistaan huolimatta paljon hyvää, kuten kohotti Euroviisu-karsintojen pahasti näivettyneitä imagoa - karsinnat ovat noudattaneet samaa kaavaa vuodesta 1961 lähtien. Se tarjosi myös tuntemattomammille biisintekijöille mahdollisuuden pärjätä, eikä kutsuvierasartisteja enää ole.

”Tavoitteenamme on saada UMK:sta koko kansan tapahtuma ja kaikenlaisten bändien, artistien ja biisinkirjoittajien temmelyskenttä”, Autio sanoo.



Stig pääsi viime vuonna Uuden musiikin kilpailun finaaliin kappaleella *Laululeija*, jonka ovat säveltäneet Matti Mikkola & DJPP ja sanoittanut Paula Vesala.

Ensimmäiseen Uuden musiikin kilpailuun osallistuikin värikkäs joukko musiikintekijöitä ja tapahtuma esitteli ansiokkaasti nousevia kykyjä. Tämä on myös Teoston toive: erilaiset tekijät saavat teoksiaan tehokkaasti ihmisten kuultavaksi.

”Uuden musiikin kilpailu on erittäin kannatettava hanke. Hienoa, että Yle tekee tällaista uuden kotimaisen musiikin aikaansaamiseksi”, Teoston puheenjohtaja **Kim Kuusi** huomauttaa. Euroviisu-kappaleen etsimiseen hän miettisi kuitenkin muita keinoja ja korostaisi siinä ammattimaisen asiantuntijaraadin osuutta.

VALTAVA PROMOOTIOPOTENTIALI

Peuhu, Kuusi ja Autio ovat yhtä mieltä siitä, että Uuden musiikin kilpailun tärkein tehtävä on toimia promootiokanavana erilaisille biisintekijöille ja artisteille, eikä niinkään yhden kilpailijan nostaminen Suomen edustajaksi Eurovision-laulukilpailuun. Autio näkee, että kaikki 12 finalistia ovat voittajia, koska he hyötyvät merkittävästä mediahuomiosta ja saavat ääntään kuuluviin.

Niin julmaa kuin se onkin, muutama esiintyminen televisiossa saattaa olla huomioarvoltaan paljon enemmän kuin lukuisat pitkät kiertueet tai liuta levytyksiä. Televisioesiintymiset tietävät biisintekijöille myös mukavia lisätienestejä tekijänoikeuskorvausten muodossa.

”Ylen maksama korvaus televisiossa soitetuista biiseistä on tosi hyvä, ja uusinoista maksetaan tietty kanssa. YleX:llä kappale taisi soida sata kertaa eli onhan se järkevää taloudellisestikin – tässä kun yrittää tienata leipänsä musiikilla”, Peuhu sanoo.

”Kansan riveistä alkoi tulla kilpailun myötä ihan erilaista supporttia. Tietämys bändistä on nyt paljon, paljon laajempi. Teimme ennen UMK:ta *Inkeroinen*-albumin tiimoilta kattavan Suomen-rundin. Jos vertaa sitä, että soittaa torstaina Kokkolassa tai livenä telkkarissa puolelle miljoonalle Helsingin jäähallissa, ovathan ne kaksi täysin eri maailmaa. Koen, että musiikkini välittyy mukavammin sitä kautta. Olen raatanut vuosikausia sen eteen, joten osaan arvostaa tällaista mahdollisuutta.” ☺





Paneeli keskusteli suomalaisen musiikin vetovoimasta ja siitä, miksi suomalainen musiikki viehättää suomalaisia kuulijoita.

Teosto mukana SuomiAreenassa

TEKSTI: TOMI KORHONEN
KUVAT: OLLI SULIN



Teosto oli mukana heinäkuussa Porissa järjestetävässä yhteiskunnallisessa keskustelutapahtumassa SuomiAreenassa.

Jazzkadun päälavalla keskusteltiin suomalaisen musiikin vetovoimasta edustavan panelistijoukon voimin. Suomalaisesta musiikista ja sen asemasta olivat keskustelemassa **Tuomo Prättälä**, **Iiro Rantala**, Teoston hallituksen puheenjohtaja **Kim Kuusi** ja Pori Jazzin pitkäaikainen tiedottaja **Mikko Peltola**. Moderaattorina toimi Ylen toimittaja **Harri Hakanen**.

Porissa nostettiin esiin myös Teoston Kulttuurikummi-hanke. Keskustelua hankkeen merkityksestä ja sen myötä esillä pidettävistä teemoista kävi kummipari europarlamentaarikko **Sirpa Pietikäinen** ja musiikintekijä **Iiro Rantala**. ☺



Piha ilman sadettajaa

Mum
Biisi

SAMULI PUTRON
TEKSTEISSÄ ARKIREALISMI
LIIKUTTAÄ SISÄISIÄ
MANNERLAATTOJA.

TEKSTI: MIKA KAUHANEN
KUVA: VILLE JUURIKALA



Samuli Putro
tuoreimman
soololevyn,
Tavalliset
hautajaiset,
tunnelmissa.

☞ jos et sinä enää minua tahdo –
olen kylmä ja kivinen kaivo

Piha ilman sadettajaa –
sitä minä olen jos sua en saa ☞

Samuli Putro istuu keittiössä ja tuijottaa ulos ikkunasta. Ei ole sataanut viikkokausiin. Eletään vuotta 2002, ja Putro kirjoittaa kotonaan Helsingin Vartiosaassa. Zen Caféta on tulossa kokoelmalevy, johon tarvitaan pari uutta bonusraitaa.

”Oli kuuma kesä, ja talolliset tuttavani valittivat kaivojen kuivuvan. Piha ilman sadettajaa oli se meidän Vartsikan pihamaa, jonka nurmikko oli palanut. Poimin asioita ympäriltäni”, Putro kertoo.

Sävellys syntyi juuri kotiin kannetulla pianolla. ”En osannut soittaa sitä juuri lainkaan. Oikealla kädellä piti siirtää vasemman sormia. Sävellajiksi tuli sattumalta c-molli, joka alkoi kuljettamaan kappaletta suureelliseen suuntaan.”

Melodialtaan *Piha ilman sadettajaa* on pelkistetty mollikulku, joka korostaa tekstin alakuloa. Vain hetkeksi mennään valoisampiin tunnelmiin, rinnakkaisduuriin ja akustisen kitaran helinään. Musiikillisesti biisin mehukkain parametri on rytmiikka.

”Olimme koko bändi innostuneita **Laury'n Hillin** levystä *Miseducation*. Siinä on paljon R'n'B-vaikutteita. Bassorumpua ei potkaista ykköselle, vaan erikoisiin paikkoihin”, Putro kuvailee. Kompin kääntymisen lisäksi kappaleen jännitettä.

”Sovituksemme aiheutti kauhua julkaisijassa. Levy-yhtiö ehdotti, että rahaa uuteen studiosessioon kyllä on. Kriisipalaverissa rumpalimme **Pete Parkkonen** totesi, että jos annat kerran niin annat aina. Niinpä pidimme vanhan version.”

EPÄONNISTUMINEN?

Ajatus kappaleiden tekemisestä tilaustöinä oli Putrolle vaikea niellä – laulun pitäisi tulla, kun se on tullakseen. Lisäksi *Piha ilman sadettajaa* viimeisteltiin stressaavissa olosuhteissa. Sitä harjoiteltiin ja sovitettiin kameramiesten keskellä Ylen kuvateissa dokumenttia Zen Cafésta.

”Koko sessio oli sekava kuvausten ja arri-tappeluiden takia. Emme soittaneet kappaletta koskaan keikalla alkuperäisassussa”, Putro muistelee. ”Itselleni jäi vuosiksi sellainen olo, että tämä on se epäonnistunut biisi. Jostain syystä se jäi kuitenkin yleisölle elämään.”

Piha ilman sadettajaa sai kuitenkin lentävän lähdön YleX-kanavalla. Kerrotaan, että ensisoiton jälkeen Pasilan puhelimet kävivät kuumana, kun kuulijat vaativat uusintaa. Juontajat reagoivat ja veivät levyn toistamiseen lautaselle.

Vuosien mittaan kappaleesta on tullut kestohitti useilla eri radioasemilla. Se kuuluu yhä päivittäin joltain isolta kanavalta, kuten Radio Novasta, Suomipopista, Radio Aalosta tai NRJ:stä.

”Sanotaanko niin, että kyllä muutamia taksiajeluita on tehty sadettajan voimin. Minulla on joitain biisejä, jotka soivat nykyään enemmän kuin ilmestyessään”, Putro sanoo.

Zen Café on huilannut vuodesta 2007. Sillä välin Putro on tehnyt soololevyjä. Elokuussa ilmestyi järjestyksessään kolmas, *Tavalliset hautajaiset*.

”Minun täytyy tehdä tosi paljon musiikkia, että saan levyllisen siedettävää materiaalia kokoon. Kirjoitan rima nilkoissa, kunnes alan nauttia biisintekemisestä. Välillä tulee yli vuoden taukoja, ja alkuun kestää viikkoja ennen kuin väline on taas hallussa. Olen sanonut työskentelystäni, että heikkolahjaisen täytyy yrittää kovasti.”

Kesällä Samuli Putro sai Juha Vainio -tunnustuspalkinnon. Se myönnetään erityisen ansioituneille sanoittajille. ☺



LAURI HANNUS

Musiikkiala panostaa teosvientiin

”Teosviennin kasvun vauhdittaminen on yksi Music Finlandin keskeisistä tavoitteista. Esimerkit muun muassa muista Pohjoismaista ovat osoittaneet, että kovasta kilpailusta huolimatta kysyntää ammattimaisille ja lahjakkaille tekijöille on kaikilla maailman merkittävillä musiikkimarkkinoilla”, sanoo Music Finlandin toiminnanjohtaja **Tuomo Tähtinen**.

Music Finland edistää teosvientää muun muassa kanavoimalla opetus- ja kulttuuriministeriön teosvientitukea biisinkirjoittajille ja kustantajille sekä järjestämällä vuosittain kansainvälisen Biisilinna (Song Castle) -workshopin. Biisilinnaan osallistuu 20 suomalaista ja kansainvälistä eturivin kirjoittajaa sekä levy-yhtiöitä ja kustantajia ympäri maailman. Aiemmissa workshoppeissa syntyneitä kappaleita on päätynt muun muassa Etelä-Korean, Japanin ja useiden Euroopan maiden listoille. Viimeksi Biisilinna järjestettiin 9.-12. syyskuuta.

Myös Teosto on vahvasti mukana luomassa parempia edellytyksiä suomalaisten biisintekijöiden menestymiselle. Teosto on käynnistänyt Pumppu-hankkeen, jonka myötä menestyvien

suomalaisten musiikintekijöiden määrä halutaan saada kasvuun, halutaan helpottaa reittiä kansainvälisille markkinoille sekä edesauttaa tekijöiden verkostoitumista.

”Tavoitteena on, että Brunilan kaltaiset tarinat eivät jää yksittäisiksi pilkahduksiksi, vaan tulevaisuuden tekijöiden polkua kohti ammattilaisuutta ja kansainvälistä menestystä voidaan järjestelmällisellä työllä ja yhdessä tekemisellä auttaa”, kertoo Teoston varatoimitusjohtaja **Kari Paananen**.

Biisilinna-leirin kansainvälistä joukkoa Järvenpään Kallio-Kuninkalassa.

Street Kobra (vas.) ja Matti Mikkola hiovat biisiä Herbie Crichtlow'n kanssa.



Teosto ja Gramex rahoittavat uutta musiikkia edistävää säätiötä

Teosto ja Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys Gramex ry ovat perustaneet uuden, musiikkia edistävän säätiön. Musiikin edistämissäätiön tarkoituksena on edistää ja tukea kotimaista monimuotoista musiikkia sekä sen ammattimaista tekemistä, esittämistä, kustantamista ja tuottamista.

Gramex ja Teosto luovuttivat kumpikin säätiön peruspääomaksi viisisataatuhatta euroa eli yhteensä miljoona euroa.

Säätiö voi toteuttaa tarkoitustaan jakamalla apurahoja ja avustuksia tai muutoin edistämällä ja tukemalla taloudellisesti musiikkiin liittyviä tilaisuuksia, musiikkitalenteiden tuottamista, musiikin kustannustoimintaa, vientiä, koulutusta, tutkimusta ja kehitystoimintaa sekä harjoittamalla taiteilijaresidenssitoimintaa.

Tavoitteena on myös yhdistää edistävän säveltaiteen edistämiskeskus Esekin ja Luovan säveltaiteen edistämissäätiö Lusesin toiminnat uuteen musiikkialan yhteiseen säätiöön. Yhdistäminen tulee vähentämään toimintojen päällekkäisyyttä sekä mahdollistamaan tehokkaamman ja asiakaslähtöisemmän toiminnan. Myös avustusten hakeminen helpottuu.

Äänitteiden digitaalinen myynti kasvaa

Musiikkituottajat - IFPI Finlandin jäsenyhtiöiden äänitemyynnin kehitys vuoden 2012 ensimmäisellä puoliskolla osoitti digitaalisen myynnin kasvaneen 26 prosenttia. Digitaalinen myynti on jo noin 31 prosenttia kokonaisymynnistä. Erityisesti musiikin striimaus- eli suoratoistopalveluiden suosio on lisääntynyt.

Äänitemyynti väheni kuitenkin kokonaisuudessaan vuoden ensimmäisellä puoliskolla noin kuusi prosenttia.

Digitaalisen myynnin kehityksessä Suomi on esimerkiksi Ruotsia selvästi jäljessä. Ruotsissa digimyyntin osuus on äänitemyynnin kokonaisuudesta lähes 64 prosenttia.

●● SE, MITEN JOPA MONTA KYMMENTÄ MUUSIKKOA SAADAAN SOITTAMAAN SAUMATTOMASTI YHTEEN JOKAISEN PYRKIESSÄ TEKEMÄÄN KAIKKENSA, JOTTA KOKONAI-SUUDESTA TULISI MAHDOLLISIMMAN HYVÄ, ON IHME, JOSTA JOKAINEN YRITYSJOHTAJA VOI OLLA KATEELLINEN. ●●

Kalevi Aho Rondossa
9/2012



MAARIT KYTOHARIU

Espoon bändipajan opiskelijat tekivät Teostoon jokasyksyisen vierailunsa ja saivat opastusta muun muassa siihen, milloin Teostoon kannattaa liittyä asiakkaaksi ja mitä hyötyä asiakkaaksi liittymisestä on. Tilaisuutta emännöivät Teoston puolesta Ulla Saari ja Anu Prinkkilä.



KIISI-MARJA FORSBERG

Turun, Porin ja Tampereen musiikintekijöitä tapaamassa

Teosto järjesti elokuun lopulla Turun, Porin ja Tampereen musiikintekijöille asiakastapaamiset, joissa aiheena olivat Teoston asiakkuuteen liittyvät asiat laidasta laitaan. Kysyä sai vapaasti, ja vastauksia esitettiin esimerkiksi Teoston verkkopalveluihin ja teosilmoituksiin liittyviin kysymyksiin. Osallistujia askarruttivat myös esimerkiksi

Teoston asiakkuuden ja CC-lisenssillä toimimisen yhteensovittaminen, ulkomailta saatavat korvaukset ja Teoston sopimukset esimerkiksi Spotifyn ja YouTuben kanssa.

Keväällä Teosto järjesti vastaavat tapaamiset Lappeenrannassa, Lahdessa, Rovaniemellä ja Oulussa. Osallistujat toivoivat jatkoa vastaavanlaisille tapaamisille.

Leif Sällström kertoi Teoston toiminnasta.



Joka kolmas suomalainen kopioi musiikkia tai videoita

Kolmannes suomalaisista eli 1,8 miljoonaa kansalaista kopioi musiikkia, elokuvia ja tv-ohjelmia laillisesti omaan käyttöönsä.

Laillisesti kopioitujen musiikki- ja videotiedostojen määrä on 548–678 miljoonaa kappaletta vuodessa. Muut lähteet, kuten verkkokaupoista ostetut tai laittomasti kopioidut musiikki- ja videotiedostot mukaan lukien kopioinnin määrä on arviolta 1,7 miljardia tiedostoa vuodessa.

Musiikkia kopioidaan tavallisimmin alkuperäisiltä cd-levyiltä (33 %) ja videoita tv-lähetysistä (69 %).

Yleisimmin musiikkia kopioidaan mp3-soittimeen, matkapuhelimeen ja tietokoneelle. Videoita kopioidaan eniten tallentavalle digiboksille tai tietokoneelle.

Tiedot kertoo yksityisen kopioinnin määrää selvittänyt tutkimus, jonka toteutti Taloustutkimus Oy hyvitysmaksun neuvottelukunnan toimeksiannosta. Neuvottelukunnassa ovat edustettuina tekijänoikeusjärjestöt, laitevalmistajat ja maahantuojat sekä opetus- ja kulttuuriministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö ja liikenne- ja viestintä-

ministeriö. Tutkimuksen tilaajana toimi Teoston hyvitysmaksuyksikkö.

Tutkimus toteutettiin henkilökohtaisina haastatteluina 3 040:lle 15–79-vuotiaalle suomalaiselle. Tutkimuksesta rajattiin pois omatekoinen musiikki ja videomateriaali sekä työkäyttöä varten kopioitu musiikki- tai videoaineisto.

Tulokset kertovat myös, että suomalaisista jo 3,7 miljoonalla on yksityiskäyttönsään tietokone, 3,2 miljoonalla on muistitikkuja ja yli 2,5 miljoonalla 15–79-vuotiaalla on musiikkitiedostoja toistava matkapuhelin.

TV-ohjelmien verkkotalennuspalveluja käyttää puoli miljoonaa suomalaista ja tabletti-laitteiden käyttäjien määräksi arvioidaan 420 000.

Suomen lain mukaan alkuperäislähteistä (alkuperäiset cd-levyt ja tv-tallennukset) tapahtuva kopiointi kuuluu laillisen yksityisen kopioinnin piiriin. Laki sallii myös kopioimisen kavereilta ja perheenjäseniltä. Kopiointia hyvitetään teosten tekijöille laitteista kerättävin hyvitysmaksuvaroin.



Jouni Hynynen,
numero
2452, selvitti
puolimaratonin
ajalla 2.05.46.

Juoksun iloa ja tuskaa musamaratonilla

Mikä yhdistää taidemusiikin säveltäjänä ansioitunutta Mikko Heiniötä, raskaan rockin Jouni Hynystä ja Maj Karman Kimmo Kurittua? Ainakin halu juosta pitkiä matkoja ja kovaa. Kaikki nämä kolme nähtiin juoksemassa kovaa Jyväskylässä Musamaratonilla.

HYVÄT FIILIKSET JÄI
MUSAMARATONISTA.
KAKSI VUOTTA
JUOKSUHARRASTAMISTA
TAKANA, SITÄ ENNEN
OLEN URHEILLUT
ALA-ASTEIKÄISENÄ. —
— KIMMO KURITTU



TEKSTI: MARJA-LEENA KARJULA
KUVAT: KAI ROSTI JA MIKA NIKULA



Tämänvuotinen Musamaraton juosti 8. syyskuuta ja jälleen Finlandia Marathonin yhteydessä Jyväskylässä.

Teosto järjesti Musamaratonin nyt toista kertaa.

Mukaan juoksemaan oli ilmoittautunut lähes sata musiikintekijää ja musiikkialan vaikuttajaa. Juostavaksi saattoi valita maratonin, puolimaratonin tai Finlandia kympin.

Hieman viileästä ja kosteasta säästä huolimatta tunnelma oli huipussaan ja taistelumieltä osoitettiin. Esimerkiksi musiikintekijä **Heikki**

Salo, joka juoksi puolimaratonin, sinnitteli selkävaivoistaan huolimatta maaliin saakka, vaikka joutui kävelemään viimeiset kuusi kilometriä.

Viimevuotiset Musamaraton-voittajat **Kati Oikarinen** ja **Juha Salonen** uusivat voittonsa täysimittaisella maratonilla. Aikansa perusteella Oikarinen oli koko Finlandia Marathonin tulostaulukossa sijalla 48 ja Salonen sijalla 57.

Puolimaratonin parhaat olivat Musamaraton-sarjassa **Antti Westman** ja **Katri Kotitie** sekä Finlandia Kympillä **Tommi Nieminen** ja **Teija Helvelahti**.

Musamaratonia järjestämällä Teosto haluaa tukea musiikintekijöiden hyvinvointia ja jaksamista. ☺

Ylh.: Maj Karma- ja Penniless-yhtyeistä tuttu **Kimmo Kurittu** juoksi kokomaratonin ja sai ajaksi 3.41.00.

Teija Helvelahti kunnostautui kympillä.

Vas. alh.: Juoksuun lähtiessä askel oli vielä kevyt.

MISSÄ MURUSENI ON JA DURAN DURAN

SOIVAT ENITEN VUONNA 2011

TEKSTI: MARJA-LEENA KARJULA



Vuoden 2011 soitetuim kappale oli Teoston keräämien esitystietojen mukaan **Jukka Immosen, Jenni**

Vartiaisen ja Mariskan säveltämä ja sanoittama *Missä muruseni on*. Toiseksi esitetyin oli **Teemu Brunilan** säveltämä ja Jukka Immosen sovittama *Duran Duran*.

Kaupallisissa radioissa *Duran Duran* soi eniten, mutta kaikki esityspaikat mukaan lukien *Missä muruseni on* kiri ykköseksi. Se keräsi vuoden aikana yli 7 000 esityskertaa ja *Duran Duran* reilut 6 500 esityskertaa.

Rauli Somerjoen ja Arja Tiaisen *Paratiisi*, joka on sinnetellyt tanssilavojen ja -ravintoloiden ykkösuosikkina vuodesta 2000, jatkoi edelleen elävän musiikin 10 kärjessä -listan ykkösenä. Sen esityskerrat (3 200) ovat kuitenkin vähentyneet jopa parilla tuhannella 2000-luvun alkupuolen huippuvuosista.

Kuten aiempinakin vuosina, myös vuonna 2011 kotimainen musiikki soi taajimmin elävien orkestereiden esittämänä tanssilavoilla ja -ravin-

toloissa. Tanssipaikoilla suomalaisten säveltäjien, sanoittajien ja sovittajien tekemän musiikin osuus oli 81 %, konserteissa 73 % ja festivaaleilla 63 %.

Ylen radiokanavien musiikista 40 % ja kaupallisten radioiden musiikista 31 % oli kotimaista. Televisiossa kotimaisen musiikin osuus oli vain 16 %.

Kotimaiset hitit olivat silti radiokanavilla soitetuimpia kappaleita ja esimerkiksi kaupallisten radioiden 10 kärjessä -listalle onnistui viime vuonna sijoittumaan poikkeuksellinen määrä kotimaisia hittejä. Ylen valtakunnallisilla radiokanavilla kymmenestä soitetuimmasta kappaleesta kahdeksan oli kotimaisia.

Tiedot perustuvat musiikin esitystietoihin, joita Teosto saa tilaisuuksien järjestäjiltä, radio- ja tv-yhtiöiltä ja esiintyjiltä. Tietojen perusteella Teosto maksaa sekä koti- että ulkomaisille säveltäjille, sanoittajille, sovittajille ja musiikin kustantajille korvaukset teosten käytöstä. ☺

KAUPALLINEN RADIO

1. DURAN DURAN

säv. ja san. Teemu Brunila, sov. Jukka Immonen, kust. B Publishing

2. MISSÄ MURUSENI ON

säv. ja san. Jukka Immonen, Jenni Vartiainen ja Mariska, kust. Air Chrysalis Scandinavia

3. MÄ ANNAN SUT POIS

säv. Lasse Kurki, san. Laura Närhi, sov. Matti Mikkola, kust. HMC Publishing

4. TUNTEMATON POTILAS

säv. ja san. Janne Rintala ja Olli Saksa, sov. Olli Saksa, kust. HMC, P5ymusic Finland

5. MAAILMAN TOISELLA PUOLEN

säv. Rauli Eskolin ja Leo Hakanen, san. Leo Hakanen, Jarmo Mykkänen ja Elisa Tiilikainen, sov. Rauli Eskolin, Erno Laitinen ja Leo Hakanen, kust. Inkfish, Warner/Chappell Music Finland

6. GRENADE

säv. ja san. P. Lawrence, A. Levine, C. Kelly, C. Brown, A. Wyatt ja P. Hernandez, kust. Bug Music Scandinavia, Fintage Publ., Warner/Chappell Music Scandinavia, Emi Music Publishing Scandinavia

7. EI MITÄÄN HÄTÄÄ

säv. ja san. Hanna Pakarinen ja Markus Koskinen, sov. Markus Koskinen ja Kalle Tornainen

8. HOLLYWOOD HILLS

säv. ja san. Samu Haber, kust. Sony/ATV Music Publ. Scandinavia

9. TÄMÄ ON TOTTA

säv. ja sov. Matti Mikkola ja Dj Street Kobra, san. Anna-Leena Härkönen ja Laura Närhi, kust. HMC, Universal

10. HEAVY

säv. Eero Heinonen, Aki-Markus Hakala, Lauri Ylönen ja Pauli Rantasalmi, san. Lauri Ylönen, kust. Boneless-Skeletor, Grotto Entertainment, Art Slow, On The Beat

Laura Närhi on myös sanoittanut esittämänsä ja paljon radiokanavilla soineen Mä annan sut pois -kappaleen.

YLEN RADIOKANAVAT

1. VANHA NAINEN HUNNINGOLLA

säv. Erin Anttila, san. Erin Anttila ja John Päijänne, sov. Vesa Anttila, kust. Kaiku Songs, Warner/Chappell Music Finland

2. SET FIRE TO THE RAIN

säv. ja san. A. Adkins, F. Thorneycroft Smith, kust. Air Chrysalis Scandinavia, Universal

3. DA DA DAM

säv. ja san. Axel Ehnström, sov. Axel Ehnström, Leri Leskinen, kust. Music Works Helsinki, HMC

4. MAAILMAN TOISELLA PUOLEN

säv. Rauli Eskolin ja Leo Hakanen, san. Leo Hakanen, Jarmo Mykkänen ja Elisa Tiilikainen, sov. Rauli Eskolin, Erno Laitinen ja Leo Hakanen, kust. Inkfish, Warner/Chappell Music Finland

5. SOKEA PISTE

säv. Marco Oey, san. Jarmo Lampela ja Maco Oey, sov. Sakari Tiikkaja, Maco Oey ja Janne Saksa

6. TYYNNY TUULENI

säv. Niina Hartikainen ja Laura Madekivi, san. Tiina Paaso, sov. Aku Toivonen, Niina Hartikainen ja Laura Madekivi

7. MISSÄ MURUSENI ON

säv. ja san. Jukka Immonen, Jenni Vartiainen ja Mariska, kust. Air Chrysalis Scandinavia

8. THE LAZY SONG

säv. ja san. P. Lawrence, K. War-same, P. Hernandez ja A. Levine, kust. BMG Chrysalis Scandinavia/Bug, Sony/ATV Music Publ. Scandinavia, Emi Music Publishing Scandinavia, Warner/Chappell Music Scandinavia

9. UNTEN KAIVO

säv. Hanna Marsh, san. Hanna Marsh ja Jari Uutela, sov. Aki Väkevä

10. SILKKII

säv. Kari Hulkkonen, Seppo Salmi, Pasi Viljanen, Tommi Tikkanen, Antti Lauronen ja Jori Hulkkonen, san. Jukka Rousu, sov. Tommi Tikkanen



ELÄVÄ MUSIIKKI

1. PARATIISI

säv. Rauli Somerjoki, san. Rauli Somerjoki ja Arja Tiainen, sov. Jani Uhlenius

2. IKKUNAPRINSESSA (GLENDDORA)

säv. ja san. Ray Stanley, suom. Saukki, kust. Emi Music Publishing, Warner/Chappell Music Finland, Edition Wilhelm Hansen

3. KEINU KANSSANI (QUIEN SERA)

säv. ja san. Pablo Rosas Rodriguez, suom. Ulla Sand, kust. Peermusic

4. KULKURIN ILTATÄHTI

säv. Toivo Kärki nimimerkillä Martti Ounamo, san. Reino Helismaa nimimerkillä Orvokki Itä, kust. Warner/Chappell Music Finland *

5. SE JOKIN SINULLA ON (YOU'VE GOT WHAT I LIKE)

säv. ja san. Gerard Marsden, Leslie Maguire, Les Chadwick ja Frederick Marsden, suom. Juha Vainio, kust. Universal

6. SATUMAA

säv. ja san. Unto Mononen, kust. Warner/Chappell Music Finland

7. KAKSI KOLPAKKOJA NEITI

säv. ja san. Martti Maja, kust. Warner/Chappell Music Finland

8. OIKEESTI

säv. Kaisa Ranta-Toivonen, san. Sinikka Svärd, sov. Aku Toivonen, kust. Finlanders Productions

9. GET ON

säv. ja san. Henry Aaltonen, Pekka Järvinen ja Christer Häkkinen, kust. Warner/Chappell Music Finland

10. JÄTKÄN HUMPPA

säv. Paavo Melander, san. Tupa-Uuno, kust. Warner/Chappell Music Finland

* Toivo Kärjen ja Reino Helismaan perilliset ovat toivoneet, että näiden kahden suosittujen edesmenneen tekijän salanimet tulisivat julkisiksi.



Tero Ojanperä (vas.) ja Mikael Jungner olivat kesällä tapaamassa muuta hallitusta.

MIKAEL JUNGNER JA TERO OJANPERÄ

Teoston hallituksen neuvonantajiksi

Teoston hallitus kutsui kesällä toimintansa vahvistamiseksi kaksi ulkopuolista neuvonantajaa. Tarkoituksena on tuoda hallitustyöskentelyyn uutta osaamista ja uusia näkökulmia.

TEKSTI: TOMI KORHONEN
KUVA: MAARIT KYTÖHARJU



Teoston hallitus kutsui ulkopuoliseksi neuvonantajikseen kansanedustaja **Mikael Jungnerin** ja Nokian johtoryhmän entisen jäsenen, Vision+ -rahaston perustajan **Tero Ojanperän**. Jungner ja Ojanperä aloittivat kaksivuotisen kautensa Teoston kuusihenkinen hallituksen neuvonantajina kesäkuussa.

Musiikkiala on ollut viime vuodet teknologisen kehityksen ja uudenlaisten musiikin jakelutapojen ja kulutustotumusten myötä murroksessa. Teoston hallituksen puheenjohtajan **Kim Kuusen** mukaan neuvonantajien myötä hallituk-

sen työskentelyyn saadaan laajaa osaamista, kokemusta ja erilaisia näkökulmia.

”Olemme erittäin iloisia saadessamme Mikaelin ja Teron mukaan hallitustyöhömmä. Uskon, että heidän näkemyksensä auttavat Teostoa kehittämään yhä parempia palveluratkaisuja nopeasti muuttuvaan toimintaympäristöömme. Näin tuetaan ammattimaisen suomalaisen musiikintekijän menestymistä parhaalla mahdollisella tavalla”, Kuusi sanoo.

Mikael Jungner on aiemmin työskennellyt muun muassa Yleisradion toimitusjohtajana, SDP:n puoluesihteerinä ja Microsoftin yhteiskuntasuhdejohtajana. Hänen mukaansa uusi rooli ei ole päättäjän rooli, vaan sparraajan rooli.

”Tuntuu arvokkaalta päästä mukaan

edistämään suomalaista kulttuuria. Itse näen tärkeänä mutkattoman ja luontevan yhteistyön syventämisen sisältöä luovien ja sitä hyödyntävien tahojen välillä”, Jungner kertoo.

Tero Ojanperä on vastannut aikoinaan Nokia Oyj:n palveluliiketoiminnasta ja toimii nykyisin Vision+ -rahaston johtajana. Vision+ tukee uusien ideoiden tuotekehitystä ja kaupallistamista. Se keskittyy digitaalisiin kuluttajatuotteisiin, kuten internetpalveluihin, peleihin sekä mobiili- ja tietokonesovelluksiin. Ojanperä on myös yhdysvaltalaisen, musikoita auttavan MusiCares-järjestön hallituksen jäsen.

”Haluan olla vahvasti tukemassa suomalaisen luovan alan kasvua ja auttaa toimijoita löytämään uusia mahdollisuuksia,” Ojanperä kertoo. ☺



☺☺ Tuntuu arvokkaalta päästä mukaan edistämään suomalaista kulttuuria. ☺☺

ÄÄNITELUPIEN ASIAKASPALVELU SIIRTYY KÖÖPENHAMINAAN



Ulla Saari

Lokakuun alusta lähtien suomalaiset äänitteiden tuottajat saavat kaiken äänitallenteiden lupiin liittyvän asiakaspalvelun sähköpostitse tai puhelimitse Tanskasta, mutta edelleenkin suomen kielellä.

NCB:n eri Pohjoismaissa sijainneet toimipisteet on keskitetty Kööpenhaminaan.

TEKSTI: MARJA-LEENA KARJULA KUVAT: TAINA VENÄLÄINEN



Musiikin tallennusoikeuksiin liittyviä asioita hoitava yhteispohjoismainen NCB (Nordisk Copyright Bureau) on kesän mittaan keskittänyt toimintonsa pääkonttoriinsa Kööpenhaminaan. NCB:n omistajien eli pohjoismaisten tekijänoikeusjärjestöjen yhteydessä aiemmin toimineet NCB-palvelut ovat siirtyneet sinne.

Myös Teoston NCB-palvelut ovat siirtyneet Kööpenhaminaan av-tallenteiden asiakaspalvelua lukuun ottamatta.

Teoston isot äänitetuottaja-asiakkaat ovat hakeneet tähänkin asti tallennusluvat NCB:n verkkopalvelusta. Nyt myös yksittäisten eli ns. kertalupien haku siirtyy sinne. NCB:n verkkosivuille on tulossa samalla uusi, laajempi suomenkielinen verkkopalvelu.

Äänitelupa-asioiden asiakaspalvelun uusi sähköpostiosoite on audio.fi@ncb.dk ja uusi puhelinnumero 0303 60011. Puhelut Tanskassa sijaitsevaan asiakaspalveluun maksavat Suomen lankaliittymistä 8,28 snt/puhelu + 3,2 snt/ minuutti ja matkapuhelimista 8,28 snt/puhelu + 19,2 snt/ minuutti. (Puhelinajat klo 11–15)

Suomen kielellä asiakkaita palvelee Teoston toimistosta Kööpenhaminaan siirtynyt Tuija Naulapää.

AV-TALLENNELUPIEN ASIAKASPALVELU PYSYY SUOMESSA

Av-tallennelupiin liittyvää asiakaspalvelua saat edelleenkin Teostosta. Kun siis tallennat musiikkia elokuvaan, tv-ohjelmiin, mainoksiin tai vaikkapa musiikkivideoihin ja tarvitset lisätietoja, ota yhteyttä Teostoon.

Av-tallenneasioissa voit ottaa yhteyden Ulla Saareen, puh. 09 6810 1256 ja sähköposti av.fi@ncb.dk.

Tallennuskorvauslaskut lähettää NCB Tanskasta eikä niissä näy enää Teoston nimeä.

MIKSI TANSKAAN?

NCB on hoitanut jo 80 vuoden ajan suomalaisten musiikintekijöiden ja kustantajien tallennuslupa-asioita. Kun suomalaisten tekijöiden teoksia tallennetaan ääni- tai av-tallenteelle, NCB laskuttaa tallennuskorvaukset Teoston puolesta.

Palvelujen siirtyessä entistä enemmän verkkoon jokaiseen Pohjoismaahan ei tarvita enää omaa NCB-asiakaspalvelua. Pääallekkäisten kulujen karsimiseksi toiminnot on järkevämpää keskittää yhteen paikkaan, mikä mahdollistaa myös toimintojen tehostamisen.

Ääni- ja av-tallenteiden tuottajille NCB haluaa tarjota laadukasta asiakaspalvelua erityisesti verkkopalveluitaan kehittämällä.

Suomalaiset musiikintekijät ja -kustantajat saavat tallennuskorvauksensa edelleenkin Teoston kautta ja näkevät tilityserittelynsä Teoston verkkopalvelussa. ☺



Tuija Naulapää

Musiikintekijöille ja -kustantajille kesäkuussa 15,8 miljoonaa euroa

Kotimaiset säveltäjät, sanoittajat, sovittajat ja musiikinkustantajat saivat kesäkuussa musiikin esityks- ja tallennuskorvauksia 15,8 miljoonaa euroa. Tilityksen sai vajaa puolet Teoston 26 000 musiikintekijä- ja -kustantaja-asiakkaasta.

Musiikintekijät ja -kustantajat saivat tililleen esityskorvauksia muun muassa radiossa, televisiossa, konserteissa ja muissa tapahtumissa esitetyistä teoksistaan. Esityskorvauksia maksettiin myös myymälöiden, ravintoloiden ja

muiden yritysten taustamusiikista sekä suomalaisen musiikin esityksistä ulkomailla. Lisäksi korvauksia tuli musiikin tallentamisesta ja online-myyntistä.

Esitys- ja tallennuskorvaukset koskivat pääosin vuonna 2011 tapahtunutta esittämistä ja tallentamista.

Ulkomaisille musiikintekijöille ja -kustantajille Teosto maksaa viime vuoden esityksistä 19,6 miljoonaa euroa.

euroa

Valtakunnallinen radio (Yle) ja tv	5 326 233
Ylen maakuntaradiot	631 200
Kaupalliset radiot	1 250 591
Teatterielokuvat	72 593
Konsertit	2 555 030
Elävän musiikin tilaisuudet	2 212 573
Internet	281 611
Ulkomaisten esitysten korvaukset	1 010 701
NCB:n maksamat tallennuskorvaukset	2 468 233
Yhteensä	15 808 765

Oletko esiintynyt USA:ssa?

Teoston amerikkalainen sisarjärjestö Ascap tilittää musiikin tekijöille esityskorvaukset vain kaikkein suurimmista elävän musiikin esityksistä. Jos olet esittänyt sävellyksiäsi, sanoituksiasi tai sovituksiasi Yhdysvalloissa esimerkiksi konserteissa, voit kuitenkin hakea korvausta Ascapin kansainvälisen Awards-ohjelman kautta.

Korvauksia voit hakea, jos teoksiasi on esitetty Yhdysvalloissa 1.10.2011–30.9.2012 eivätkä Ascapilta tuolta ajalta saamasi korvaukset ylitä 25 000:ta dollaria. Korvauksia voivat hakea vain musiikin tekijät, eivät kustantajat. Korvaukset maksetaan Teoston tilitysten yhteydessä.

Hakulomakkeita saat asiakaspalvelustamme, puh. 010 808 118. Täytetty lomake pitää palauttaa Teostoon lokakuun loppuun mennessä.

Tilitysperiaatteita
avaava esite on
luettavissa
e-julkaisuna
verkkosivuiltamme
www.teosto.fi.



TEOSTO-KALENTERI

LOKAKUU 2012

» Musiikin esitysilmoitukset ajalta 1.7.–30.9. Teostoon viimeistään 31.10.

Lokakuun tilityksessä maksetaan

- » ulkomailta huhti-heinäkuussa tulleita esityskorvauksia
- » online-korvauksia huhti-kesäkuulta

Lainauskorvaukset äänitteiden ja nuottijulkaisujen kirjastolainauksista vuodelta 2012 maksetaan loppuvuodesta myöhemmin varmistuvana aikana.

JOULUKUU 2012

Joulukuun tilityksessä maksetaan:

- » esityskorvaukset kaupallisissa radioissa ja suurissa konserteissa 1.1.–30.6. esitetystä musiikista
- » ulkomailta elo-lokakuussa tulleita esityskorvauksia
- » taustamusiikkikorvauksia
- » tallentamiskorvaukset ajalta 1.1.–30.6.
- » online-korvauksia heinä-syyskuulta
- » yksityisen kopioinnin hyvitysmaksut

Ilmoita uudet sävellykset, sanoitukset ja sovitukset Teostoon heti kun ne valmistuvat!

Uusia kasvoja

Valtiotieteen maisteri **Jenni Pekkinen** aloitti 24. syyskuuta Teoston uutena viestintäpäällikkönä. Teostoon hän siirtyi Ernst & Youngin viestintäpäällikön tehtävistä.



Georg Malmstén -säätien apurahat

Georg Malmstén -säätien apurahat luovan kotimaisen säveltaiteen edistämiseksi on haettava.

Apurahat on tarkoitettu kotimaisten ns. kevyen musiikin teosten sävellys-, sanoitus- ja sovitustyöhön.

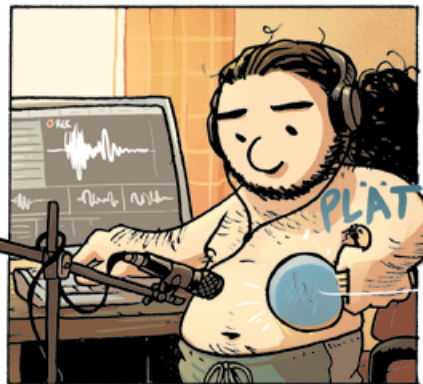
Hakemukset on tehtävä säätien lomakkeelle, joita saa Elvisin toimistosta. Hakemuksen voi myös tulostaa Elvisin kotisivulta osoitteesta www.elvisry.fi/malmstenhakemus.pdf

Apurahan saajien on tehtävä vuoden 2013 loppuun mennessä selvitys apurahan käytöstä.

Hakemukset on toimitettava 31.10.2012 (postileima) mennessä osoitteeseen:

Georg Malmstén -säätii, c/o Säveltäjät ja Sanoittajat Elvis ry, Runeberginkatu 15 A 11, 00100 Helsinki. Puh. 09 407991, faksi 09 440181, toimisto@elvisry.fi.

SÄVELTÄJÄ



TEOSTO PALVELEE

➔ PALVELUT MUSIIKIN TEKIJÖILLE, KUSTANTAJILLE JA ESITTÄJILLE

Asiakkaaksi liittyminen, teosilmoitukset, kustannussopimukset, esitys- ja tallennuskorvausten tilitys, verotus, esitysilmoitukset ja ulkomaan valvontapyynnöt. Muista myös verkkopalvelumme: osoite- ja pankkiyhteystietosi voit päivittää itse verkkopalvelussa.

➔ PALVELUT MUSIIKIN KÄYTTÄJILLE

Esitysluvut, tallennusluvut, yksityisen kopioinnin hyvitysmaksu

Asiakaspalvelu on avoinna ma-to 8.30-16, pe 8.30-15
(av-tallenteita koskevat asiat klo 10-14)

TEOSTON ASIAKASPALVELUNUMERO

010 808 118*

Postiosoite: Lauttasaarentie 1, 00200 Helsinki
Puhelinvaihe: (09) 681 011, faksi (09) 677 134
www.teosto.fi, teosto@teosto.fi
Teosto on myös Facebookissa.

*01080-palvelunumeroon soittaminen lankapuhelinliittymistä 8,28 snt/puhelu + 5,95 snt/min., matkapuhelimista 8,28 snt/puhelu + 17,04 snt/min.

Tallennuslupa-asiat (äänitallenteet), asiakaspalvelu Tanskassa 0303 60011 (klo 11 - 15). Soittaminen Suomen lankaliittymistä 8,28 snt/puhelu + 3,2 snt/min. ja matkapuhelimista 8,28 snt/puhelu + 19,2 snt/min.

Palvelukortti

- Olen Teostoon liittynyt säveltäjä, sanoittaja, sovittaja tai musiikinkustantaja
 Ilmoitan uudet tietoni, voimassa lähtien.

Nimi	Asiakasnumero	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Lähiosoite	<input type="text"/>	
Postinumero	Postitoimipaikka	Puhelin
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Pankkiyhteys IBAN	BIC	Henkilötunnus
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Sähköposti	Päiväys ja allekirjoitus	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	

- Olen muu Teostoryn lukija
 Tilaan Teostoryn Peruutan tilauksen Ilmoitan uudet yhteystiedot, voimassa lähtien.

Nimi	Postinumero
<input type="text"/>	<input type="text"/>
Lähiosoite	Postitoimipaikka
<input type="text"/>	<input type="text"/>

➔ Voit ottaa meihin yhteyttä myös sähköpostitse: teosto@teosto.fi

Teosto
maksaa
postimaksun



TEOSTO R.Y.
Tunnus 5002386
00003 VASTAUSLÄHETYS

Kun ilmoitat henkilötunnus- ja pankkiyhteystietoja, laita kortti kuoreen! Jos haluat, että Teosto maksaa postimaksun, käytä oheista vastauslähetysosoitetta.